Ч. 141 (14.684). Львів, середа 30. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ШПИГУНИ НА ВЕРХІВЦІ СССР.

Ґенеральний прокуратор СССР Вишинський виголосив перед мікрофоном відчит, в якому м. ін. згадав, що до ріжних державних установ дісталося чимало шпіонів та закордонних агентів, які дійшли до дуже високих становищ. Троцькісти, меншевики й есери, співпрацюючи зі закорд. капіталом, підготовлювали велику контрреволюцію.

ДАЛЬШЕ АРЕШТУЮТЬ ЧЕРВОНИХ ДОСТОЙНИКІВ.

У Москві від кількох днів говорять про арештування члена центрального виконавчого комітету СССР Уншліхта, що колись був заступником шефа черезвичайки, наркома морських справ, предсідника революційної военної ради і предсідника „Оссоавіяхіму".

Уншліхт, Дзєржинський і Мархлєвський становили польський комуністичний уряд, що повстав підчас большевицької офензиви на Польщу.

Наркома фінансів автономної татарської республіки Магдєєва арештували як „непримиреного ворога народу" за те, що він сприяв татарам і кривдив москалів. Наркома місцевого промислу Ганчева арештували за шкідництво.

Партійні установи татарської республіки толерували їхню діяльність.

Японсько-манджурські війська готові до наступу.

Як подають з Тсінкіну, японсько-манджурські війська зосереджуються коло Константиновського, мабуть щоб відібрати 2 острови, які большевики заняли на Амурі. Військова влада заявила, що большевики взагалі ніяких островів не заняли.

Японська преса широко обговорює останні інциденти на Амурі, де совітське військо заняло 2 острови. Щоденник „Асагі Шімбун" пише, що СССР робить дуже рисковні кроки на Далекому Сході, щоб відвернути увагу населення СССР від внутрішніх справ, особливо від насильної „чистки" в червоній армії та в партії. Цей напад має також доказати, що деморалізація не дійшла до червоної армії на Далекім Сході.

СССР хоче відновити наради совітсько-манджурської комісії для водних справ, яка недавно радила в Благовіщенську без успіху.

Совітська армія фортифікує острови Сеннуфа і Большой на Амурі та концентрує там военні кораблі

Новий уряд Катальонії.

Вчора вечором президент Катальонії Компаніс подав до відома преси склад нового катальонського уряду. Фінанси обняв Тараделляс, освіту — Пісуньєр, внутр. справи — Ферт (всі катал. республиканська лівиця), справедливість — Віділля, праця і публичні роботи — Коморера, засоблення — Сарра Понієс (всі соціялісти), здоровля й суспільної опіки — Альфонсо, господарства — Есґлеас, публичні уряди — Олівер (всі з ґенеральної конфедерації праці), рільництво — Кальмет (союз наємців), міністр без теки Хімпера (член катальонської акції).

Напад большевицького літака на французький.

Літак французького товариства „Ер Франс", який вилетів з Аліканте, зблизився до корабля, що горів серед моря. Тоді надлетів до нього червоний еспанський літак, який мав большевицькі знаки, і почав стріляти зі скоростріла до французького літака.

ЧЕРВОНІ ТОРТУРУЮТЬ ПОЛОНЕНИХ.

Як подає „Стефані", італійський леґіонер Конта, ранений в Еспанії, оповідає, що червоні тортурували італійських добровольців, які після завзятого бою дістались у полон. Їх били до крови, повиривали їм нігті, попривязували їх до дерев і кидали в них ножами, при чому багатьох ранили. Одному леґіонерові витетуували на чолі серп і молот.

Італійський відділ, що негайно напав, увільнив полонених від дальших туртур.

2 НІМЕЦЬКІ КРУЖЛЯКИ І 4 КОНТРТОРПЕДОВЦІ В ДОРОЗІ.

Рейтер повідомляє, що через Калетанський пролив перепливли на схід німецькі кружляки „Кельн" і „Ляйпціґ" та 4 контрторпедовці.

ХТО ЗБОМБАРДУВАВ САҐУНТУ?

У Валенсії урядово заперечують, немовби ґенеральний директор служби безпеки заявив, що Саґунту збомбардували німецькі военні кораблі. Дотепер не відомо, до кого ці кораблі належали.

У німецьких урядових колах заявили, що коло місця, де сторпедовано еспанський пароплав „Кабо Пальос", не було ніяких німецьких кораблів.

Перед новим ускладненням в комісії неінтервенції.

На нинішньому засіданні комітету неінтервенції обговорювали англійсько-французький проєкт, як заповнити прогалини у контрольній системі, що їх спричинило уступлення Німеччини й Італії.

З вчорашньої статті Ґайди в „Джьорнале д' Італія" виходить, що Німеччина й Італія зголосять свої застереження проти того, щоби англійська і французька фльота заняла місце німецької та італійської. Подробиць тих застережень покищо нема. В Льондоні здогадуються, що обі держави зажадають щоби Франція і Англія визнала уряд ґен. Франка як воюючу сторону, але ні В. Британія, ні Франція не думають цього зробити і тому, коли Італія й Німеччина видвигнуть таке домагання, може дійти до поважних труднощів.

Чи французький міністр зневажив сенат?

Президія французької ради міністрів подає: з пресових звітів виходило би, що міністр почт і телеграфів у своїй промові гостро заатакував сенат. З огляду на те згаданий міністр негайно заявив премієрові Шотанові, що його слова зле зрозуміли, бо він не мав наміру зневажати сенат. Шотан передав цю заяву президентові сенату разом з висловом пошани для вищої законодатної палати. Він заявив, що метою уряду є запевнити гармонійну співпрацю обох законодатних установ.

Над колискою волинського Меркурія.

Луцьк, 26. червня.

За княжих часів торговля на Волині була дуже розвинена і давала великі користи князям, боярам та міщанам. Литовська, головно польська та російська доба не сприяли нашій торговлі, і вона поволі перейшла в чужі руки.

Такий стан тревав до останнього часу. З занепадом нашої торговлі волинські міста майже цілковито втратили український характер — перейшли в руки жидівського купецтва, що витиснуло українців із центрів на периферії. Одночасно виробило воно за сотні років в українцях фальшивий погляд, що ми створені до всього, тільки не до купецтва; гірше, що торговля — професія ошуканців і тому не гідна чесної людини.

Коли автор цих рядків девять років тому прибув на Волинь і почав намовляти безробітну інтлиґентну молодь, що покінчила ґімназії чи вийшла із старших ґімназійних кляс, занятися торговлею, яка дає українцям великі можливости, тоді наша молодь або ображалася або тихо посміхалася: мабуть, це від старости приходять у голову такі дикі думки! Хібаж на те ми вчилися, щоб торгувати? Бюро, посада — ось єдине заняття, гідне освіченої молодої людини. Винятком моглаб бути хіба що книгарня.

Вилім у цих поглядах нашого сеелянства зробила наша кооперація, що швидко та пишно розвивалася. Наша молодь поволі засвоїла собі новий погляд: що українець за кооперативною лядою таки на свому місці і є не гіршим купцем, ніж чужинець за своєю приватною лядою.

Колиж розвиток української кооперації був спинений, а доступ до урядових і самоурядних та інших посад перед українцями замкнули, думка про приватну торговлю поволі віджила і вийшла з сімсотлітньої могили на арену нового життя.

Отак удруге народився наш український волинський Меркурій, що на цей раз з підхмарних висот зійшов на землю, втілився у подобі українського купця. Сьогодні можемо вже казати про це, як про факт, бо ледви чи не в кожному місті та містечку вже маємо своїх українських торговців, переважно з молодого покоління. Всі вони почали й далі починають вести торговлю в дуже скромненьких розмірах. Тимто можна сказати, що наш Меркурій іще в колисці. На вигляд він здоровенький, повний енергії і бажання руху. Але що вийде з нього, — покищо годі сказати.

Власне ця обставина змушує нас застановитися над колискою нашого молоденького Меркурія, що, як кожна молода істота, вимагає догляду, опіки та помочі.

Народнася наш Меркурій із трьома відемними рисами: по-перше, неодностайний, сорокатий, по-друге, без потрібних засобів і по-третє, без батьків та без духової спадщини по них.

Так сталося, що наше молоде купецтво рекрутується з двох ріжних шарів громадянства — з молодої інтелігенції, навіть з гімназійною освітою, і з селянських та міщанських синів з освітою початкових шкіл або і з самоосвітою. Ясна річ, що якісна вартість одного і другого купецтва ріжна й ця ріжниця не може відбитися на ході організації нового національного шару — купецького стану.

Булоб бажане, щоб наша традиційна відчуженість інтелігенції від осіб з простолюддя не мала тут місця та щоб наші молоді купці-інтелігенти, навпаки, наблизилися до своїх менших товаришів по професії та щоб узяли їх під свій вплив. На економічному фронті, як і на кожному іншому, не повинно бути поділу й відчуження. До цього доходить ще одно побажання: щоб методи праці нашого молодого купецтва, через таке співділання були одностайні та спиралися на нових, християнських етичних засадах, які цілковито викорінилиб погляд на торговлю ,як на обман і шахрайство, — погляд кинутий на цю професію чужинцями.

Патрон купецтва, святий Юрій, повинен не тільки зєднати наших молодих купців в одну міцну професійну родину, але й надати їй нових етичних підстав.

Величезні трудноші ставлять нашому молодому купецтву брак гроша та кредиту і своїх фабрик та гуртівників. Тому з особливою приємністю підкреслюємо тут деяку кредитову поміч, якою допомагає нашим молодим купцям маловідома кредитова кооператива в Луцьку „Стир“. Завдяки її невеличким кредитам, деякі наші молоді купці, можна це сказати — стали на ноги. Цей факт повинен би звернути увагу українського громадянства на кооперативу „Стир“ — цей мініятюрний наш „купецький банк“, який повинен у майбутньому відограти поважнішу ролю в розвитку нашої торговлі, а навіть і промислу. Дуже бажано, щоб наше громадянство, якщо воно хоче розвитку нашої молодої торговлі, підтримало цю кооперативу, вкладаючи туди свої ощадности, і то тим більше, що „Стир“ працює дуже добре і вклади в ньому певні та видаються завжди вкладчикам дуже точно. Бажано також, щоб і інші наші кредитові інституції зацікавилися нашою торговлею і по змозі пристосувалися до її потреб.

Наша торговля на Волині відновилася, як Фенікс із попелу, не маючи батьків — старшого купецтва, не маючи рутини, традиції і що найважніше — власної організації та свідомости серед українського міського громадянства та селянства, що інтереси українського народу вимагають купувати в своїх, а не де трапиться.

Як відомо, філію львівської організації купців на Волині не зареєстровано. Але цей факт не повинен стримувати волинських купців від того, щоб заснувати окремий волинський союз купців. Зрештою ніщо не повинно стримувати їх від духового звязку між собою та співпраці, хочаб і не оформленої статутово. Кожний купець повинен знати всіх своїх товаришів на Волині та мати відомости про розвиток їхніх підприємств. Бо завжди будуть випадки, коли буде потреба взятися спільно до якоїсь акції чи до інтересу.

На закінчення треба ще сказати, що все що не в міру, шкодить. Кинуте без застережень нашими кооператорами гасло „боротьби з приватниками“, тепер, коли наша кооперація цілковито підрізана, мститься на наших національно-економічних інтересах. Це гасло при підтримці відмого „звйонзку“ (варшавського союзу), коли проти нього не протиділати якслід, може спричинити нашій українській приватній торговлі чималі шкоди. Що вигідніше для нас: підтримувати своїх приватних купців чи чужу кооперацію? здається, — повинно бути для всіх ясним. На жаль, деяке засліплення деінде помітне. Розвіяти його повинна преса і самі свідомі громадяни.

Наші громадські кола повинні усвідомити собі, що нація без купецько-промислового стану ще не є нацією в повному розумінні цього слова.

В. Островський.

БЕЗТАЛАННА ҐІМНАЗІЯ.

За що розвязали тернопільську гімназію? — Заходи батьків і наших послів. — Із статистики діяльности ґімназії. — Чому відобрали їй тепер право прилюдности?

Історія тернопільської української ґімназії займала в останніх роках увагу українського громадянства, а нині можна вже тільки дещо з неї пригадати.

В 1898. р. істнувала в Тернополі хлопяча державна клясична ґімназія з українською мовою навчання, що була чинна якийсь час навіть в часі російської окупації. Мала вона багато учнів і з її мурів вийшов ряд визначних і заслужених наших громадян.

Цю єдину на території тернопільського всевідства українську державну ґімназію зліквідовано у вересні 1930 р. в часі відомої пацифікації і без огляду на заходи місцевого українського громадянства і Укр. Парл. Репрезентації досі її не реактивували, хоч на тій самій території істнує тепер 14 польських державних ґімназій, з чого у самому Тернополі пять. Ліквідацію переведено без причини і вона була єдиним репресійним засобом подібно як рівночасне розвязання ґімназій Рідної Школи в Дрогобичі і Рогатині.

Завдання зліквідованої державної ґімназії переняла місцева ґімназія Рідної Школи. Повстала вона з дівочих ґімназійних курсів в 1920-21 р. при державній українській ґімназії, які на основі рескрипту Кураторії Львівської Шкільної Округи з 25. липня 1921. ч. 1078/II. перемінено на приватну дівочу ґімназію клясичного типу, якої концесіонарем став місцевий кружок Рідної Школи. У шк. році 1926/27 змінено цей тип на гуманістичний, а у шк. р. 1928/29 відбувся там перший іспит зрілости.

Внаслідок розвязання державної української ґімназії Кружок Р. Ш. як концесіонар поробив заходи, щоб перемінити дівочу ґімназію на коедукаційну, на що згодилася Кураторія і рескриптом з 27. серпня 1931 ч. II.—8555-31 дала дозвіл на коедукацію в клясах I—III. з тим, що з кожним роком звиватиме найнижчу дівочу клясу, а в її місце приходила коедукаційна кляса. Цього року вперше відбувся іспит зрілости коедукаційної кляси. Під цю пору істнує ціла коедукаційна ґімназія нового типу і восьма кляса давнього гуманістичного типу; від вересня ц. р. буде перша кляса загально-освітнього ліцею з відділами: гуманістичним і природничим.

Ґімназія має приміщення в обширному будинку тов. „Українська Бурса“ ім. Качали при вул. Качали ч. 13, адоптованому відповідно до шкільних цілей. Вона має учительську бібліотеку (всі цифри подаю за друкованим звідомленням з кінця 1936/37), що числить 889 чисел — творів педагогічно-дидактичного та наукового змісту, журналів, словників, енциклопедій та підручників. Має окрему бібліотеку для учнів, що в українському відділі має 662 чисел (258 учнів з усіх кляс позичило 3480 книжок); в польському відділі має 457 творів у 524 томах (303 учнів позичило 3040 книжок); в німецькому відділі було 222 книжок. Крім цього істнують такі окремі кабінети і робітні: 1) історичний кабінет має 159 наукових засобів; 2) ґеографічний кабінет має скатальоґованих 174 позицій інвентаря; 3) природничий кабінет — 263 позицій інвентаря і біольоґічну робітню в трьох соняшних кімнатах; 4) кабінет і робітня фізики і хемії мали 213 чисел і 5) робітня практичних занять з 95 позиціями, між ними 7 столярських варстатів, 2 столи до обробу металю, 1 стіл до обробу шкла, 1 токарня до дерева і т. д. Ці кабінети мають відповідні предметові бібліотеки. Є теж окрема ґімнастична саля.

Ввели там теж доцільну виховну працю учительського збору над молоддю і над окремими орґанізаціями молоді. Верховною самоуправною орґанізацією молоді була Шкільна Громада з власною управою. Окрім державних свят, які святкувала молодь згідно з розпорядками шкільної влади, відбулися заходом Шкільної Громади ось такі свята: 12/12 1936 р. святочна академія з приводу 15-ліття школи і дня патрона школи св. Андрея; 30. січня 1937 р. академія в роковини Бою під Крутами; 10. березня 1937 р. святочний концерт у 76. роковини смерти Т. Шевченка; 21. травня 1937 р. святочний концерт з приводу 100-ліття „Русалки Дністрової“ і 25. травня 1937 р. академія в честь Симона Петлюри. Спільно з Батьківським Комітетом влаштувала Шкільна Громада одну шкільну танкову забаву 14. лютого 1937 р.

В рямцях Шкільної Громади були такі орґанізації: 1) орхестра з 18 членами мала 49 проб і 5 виступів; 2) читальня, де зосереджувалося товариське життя молоді, що передплачувала 11 українських і 5 польських журналів і часописів, відповідних для молоді і мала власне радіо та влаштувала тримісячний теоретичний і практичний радієвий курс, що його скінчило 20 учасників, — членів 139; 3) україністичний гурток — 25 членів; 4) історичний гурток для вищих кляс — членів 26; 5) історичний гурток кляс нового типу — 25 членів; 6) фільольоґічний гурток — 12 членів; 7) ґеографічний гурток — 56 членів; 8) природничий гурток для праць у біольоґічній робітні і 9) драматичний гурток, що дав три вистави: Лесі Українки „Лісова Пісня“, Августа Коцебує „Заколот“ і Леонтовича „Під святого Миколая“. На сходинах гуртків виголошували учні й учениці відповідні реферати.

Окремо істнувала Марійська Дружина, що охопила всю молодь і працювала у трьох секціях: 1) евхаристичній, 2) протиалькогольній і протинікотинній та 3) музичній. Поза нею були ще гуртки: спортовий з хлопячою секцією (38 членів) і дівочою (45 чл.) та протиґазовий.

Суспільно економічне виховання вела шкільна кооператива „Самопоміч“ (продано товару на 700 зол. — зиск 80 зол.) і шкільна каса ощадности зі сумою вкладок 390 зол. Влаштовано 6 шкільних ґеографічно-природничих та краєзнавчих прогульок.

Учительський збір складався з управителя (Омелян Бачинський), 16 етатових учителів — у цьому 3 учительки, — двох доходячих учительок-польок та шкільного лікаря і лікарки. З персоналу учительського були всі українці крім польок і лікарки жидівки. Усі вчителі та вчительки з повною кваліфікацією.

Кляс було 9, нового типу 7, при чому кляси I. і II. мали рівнорядні відділи і VII. та VIII. кл. давнього гуманістичного типу. Фреквенція така: на початку шк. року 334 — при кінці 318. По релігії: 305 греко-катол. і 13 православних (з Волині). Учні всі українці; хлопців 186, дівчат 132. Вислід клясифікації з кінцем шк. року: поступ дуже добрий 35, добрий 68, достаточний 151, нездібних 61, неклясифікованих 3. До іспиту зрілости зголосилося 21 учнів і учениць, здало 10 учнів і 4 учениці.

За місцем побуту батьків було: з Тернополя 115, з тернопільського повіту 65, з інших повітів 138, з того 13 з Волині селянських дітей. Мешкання учнів і учениць: у батьків 200, у рідні 21, в бурсі 13, на приватних кватирах 84. По званню батьків було: 140 дітей селян, 40 священників, 28 учителів, 24 ремісників, 12 урядовців, 12 службовців залізниць, почт і телеграфів, 17 вільної професії, 5 робітників, 3 купців, 3 промисловців, решта інших професій.

З дирекцією заведення і з учительським збором співпрацював Батьківський Комітет, якого головним завданням було доживлювати молодь. Дижурні пані з Комітету давали щоденно снідання (шклянка молока або чаю і булка) за оплатою від 1 до 2 зол. місячно; 60 учнів і учениць діставало снідання безплатно. Крім цього підпомагав Комітет убогу молодь матеріяльно, купуючи для неї одіж, обув, шкільні підручники і платив за найбідніших залізничі білети і шкільну оплату. Видатки, зібрані з вкладок і доходів з імпрез дали 1755.49 зол.

Ґімназія мала право прилюдности і тішилася якнайліпшою опінією серед нашого громадянства, а навіть у шкільної влади.

Тимчасом перед кінцем шк. р. 1936/37 львівська кураторія повідомила дирекцію ґімназії, що відбирає ґімназії зі шк. роком 1937/38 право державних шкіл, з винятком VIII. кляси давнього гуманістичного типу.

Мотивів не подано. Публична опінія вважає це з пробою основання рівнорядних кляс з українською мовою навчання при III. польській хлопячій державній ґімназії в Тернополі. Минулого шкільного року кураторія розписала вписи до трьох рівнорядних кляс, але зглосився всього один кандидат і вписи відкликано. І цього

року проголосили вписи до І. рівнорядної кляси, а що зголосилося тільки двох кандидатів, то і ті вписи відкликали.

Місцеве українське громадянство ставиться негативно до тих усіх спроб з паралельками, жадаючи як це зазначило в петиції виділу Кружка Р. Ш. в Тернополі до міністра освіти з 13. січня 1936 р., щоб реактивувати розвязані в 1930 р. державні гімназії як самостійне заведення або приняти на державний етат істнуючу в Тернополі приватну гімназію Р. Школи. До першої кляси цієї гімназії здало перед феріями цього року 62 учнів й учениць (на 74 зголошених).

На пленарному засіданні сойму 23. червня ц. р. посол д-р Степан Баран зголосив інтерпеляцію до міністра віроісповідань і освіти в справі відобрання права прилюдности тій справді зразковій рідношкільній гімназії. **С. Б.**

—o—

ПРОТИ ВАРВАРСЬКОГО СХОДУ.

СПІЛЬНИЙ ФРОНТ ЕВРОПИ І ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ СХОДУ.

В офіціозі „Фелькішер Беобахтер" з 16. ц. м. появилася стаття головного редактора для закордонної політики, д-ра Вальтера Шмідта, п. н. „Пястук зі сходу". Автор вказує, що географічне поняття Европи з її кордоном на Уралі завжди викликало політичну плутанину думок. Основами єдности Европи є воля до спільного життя, її культура та її традиції. Тереном боротьби европейського духа за істнування був завжди Схід. Европа мусіла все боротись проти кровавих нападів і східного варварства. Лише через географічне поняття Европи, можна було зачислити Московщину, країну східного насильства до европейських держав.

Ворог Европи на Сході все той самий, чи він Чінгіз-Хан, чи Іван Грозний, чи Сталін. І обовязок Европи боронитися проти цих страшних, часом божевільних постатей, проти їхньої ненаситної жадоби крови, лишається в усіх часах той самий. Колись були Київ і Новгород розкішними осередками европейськоо духа і праці на Сході. Щойно Чінгіз-Хан зруйнував Київ, це велике і багате місто в 1240. р., так що ледви залишилось 200 будинків, а Іван Грозний здобув у 1570. році цвітуче ганзеатське місто Новгород, де винищив за 5 тижнів 60.000 людей. Дух деспотичної Москви все однакий. Сьогодні европейська преса повна огиди і обурення на кровавий режім червоного царя Сталіна. Ніхто не знає, скільки міліонів впало жертвами його несамовитої ненависти й руїнницького божевілля. Чи можливо перевести статистику тих, що рікрічно гинуть з голоду на широких просторах СССР? І хто осмілиться в цій країні терпіння і жаху почислити червоним катам їх жертви? Ця держава, ця деспотія жаху і морду користає в несвідомій Европі з права „рівности" і про її „безпеку" сушать собі голови женевські дипльомати.

Але проти загрозливого пястука зі Сходу боролися біч-обіч впродовж віків европейські народи: литовці, поляки й українці, боронячи Европу і разом з ними, а часом і власними силами боролися також німецькі купці і німецькі вояки. В країні московських можновладців було також чимало повстань поневолених націй, які не мали нічого спільного з духом московської деспотії. Але чому мовчить совість Европи, коли сотки тисяч українських, чи грузинських борців проти Леніна і Сталіна падуть за волю Европи, як колись вояки в бою під Лігніцом?

Европа знов загрожена зі Сходу. У боротьбі, що зближається, мусить віджити свідомість обовязку утворити спільний фронт проти червоного ворога світу, єдиного історичного ворога европейських народів. **(Офінор.)**

Маніфестація польсько-румунської приязни.

Румунський король зі сином виїхав до Бедруска (Познанщина), де відбулася велика військова ревія, в якій м. ін. взяла участь ціла бригада кінноти, що передефілювала у ґальопі разом з кінною артилерією. Перед ревією марш. Ридз Сьміґли відчитав письмо президента, що іменує Карла шефом 57. п. піхоти; король перебрався в польський однострій. Підчас бенкету у Варшаві Карло висловив побажання, щоби румунську амбасаду у Варшаві і польську в Букарешті піднести до ступня амбасад. Візита Карла у Польщі притягнула увагу всієї закордонної преси.

ЗА ОКЕАНОМ.

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК В АМЕРИЦІ.

Тому чотири роки довідались ми, що в Америці основано товариство: „Українська Академія Наук в Америці". Спершу виглядало це на казку тому, що бралася до того тільки одна людина. Одначе тепер, після 4 років, показалося, що це не була казка, але дійсність. Бо саме ця одна людина потрапила доконати великого діла.

Це професор університету, історик, д-р Олександер Сушко, зорґанізував цю високу культурну установу, при помочі кількох щирих одиниць. Сьогодні Українська Академія Наук з осідком у Шикаго має вже свою наукову бібліотеку із 6.000 томів, має зачатки музею і почала видавати англійською мовою наукові праці. Досі появилися дві такі праці, а саме д-ра Ол. Сушка про війну Олександра Великого і д-ра П. С. Костаса про історію грецької мови. А друкуються вже два перші томи історії України, а саме „Передісторична Україна", як також етноґрафічна мапа України.

Професор д-р Сушко розвинув широку працю молодої установи. Це доказує, що коли й одна людина використає якслід знання, хист та енерґію для гарного національного діла, то може багато досягти. Безперечно, що більше одиниць могли би ще більше досягти.

(Америка).

НОВА ТВЕРДИНЯ ПРИ УКРАЇНСЬКІМ КАТЕДРАЛЬНІМ ХРАМІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

В неділю 16. травня ц. р. після співаної Служби Божої єпископ Кир Константин довершив посвячення новозбудованої домівки біля катедри у Філядельфії. На посвячення прибув також бувший катедральний парох, тепер ректор Української Католицької Семинарії у Стемфорді, о. Павло Процько. Того самого дня в год. 7-ій веч. відбулося святочне відкриття домівки, получене із спільним свяченим. На свято відкриття прибув владика, а також о. Павло Процько і місцеві священики. Після посвячення паски й перекуски зачалися промови. Першу промову сказав сам владика. Він хвалив філядельфійців за витревалість у добрих ділах і зазначив, що в будучности намічено багато праці, а найбільше лежать йому на серці „Дім для старців" і шпиталь, які то установи в короткім часі будуть основані при катедрі у Філядельфії. Коли бесідник скінчив, то оплескам — здавалося — не буде кінця. Промовляв теж архитект католицьких установ, п. Ґец. У своїй гарній промові закликав до витревалости при

В. НАГЛОЧ.

Смарагдова дама.

Мушу відразу зазначити, що це, на жаль, не мені першому належиться той почесний титул. Я сам людина скромна, аж занадто скромна і завжди держуся в тіні. Товариство дам, сказати по галицьки „депремує мене" і в ньому почуваюся ніяково.

Крім того маю слабість до зеленого коліру. Не знаю, відкіль я її набавився, але мусите знати, що на вид зелені мене „розбирає".

Щоб уже скінчити зі щирістю додам до жінок і зеленого коліру — кіно. Цю третю слабість зродили в мене дві перші. Треба почати від зеленого...

Був саме зелений місяць травень. Місяць поетів, залюблених студентів, що пріють перед іспитами. Я належав до тих останніх. Мешкав я тоді при вул. Зеленій і підготовлявся до останнього правничого іспиту. І хоча від науки я аж позеленів був, почувався добре, Так якось легко і зелено: на серці, на кишені та в голові...

Усе було би гаразд. Сьогодні був би я вже маґістром прав, якби... Ех! Нещастя (а може щастя?) хотіло, що власне тоді одне кіно стало рекламувати суперфільму: „Зелена Рапсодія".

І я не видержав. Стиснув у долоні останній гріш і пішов до кіна. Підступив до каси:

— Прошу один... — і занімів. У віконці сиділа чудо не жінка. (Моя перша слабість.) Німфа, сирена, королівна з казки! Мене приголомшило. І даремні, марні мої зусилля гідно змалювати тут її красу. Вона була в темно-зеленій суконці! Очі палали шафіровим вогнем, а від чепурної бльонд-чуприни било смарагдове сяйво.

І від тієї хвилини я став пристрасним кіноманом та відвідувачем того кіна. Часто приходив двічі на ту саму фільму, щоб тільки побачити смарагдову даму при касі.

Ех, не знаю, чи годні ви зрозуміти, як мучилось моє бідне серце і спалювалось у полумі власного кохання. До того моя вроджена соромливість не дозволяла мені наблизитись до вибраної. Я тільки міг здалеку дивитись на неї (звичайно ту хвилину, коли купував білет) і тому терпів подвійно.

Я ходив до кіна як люнатик за місячним світлом і за кожним разом відкривав у смарагдової дами нові схожости з фільмовими зірками.

Мала вона ясноволосу зачіску Даніель Даріє, вигнуті брови та виразисті очі Джон Крофорд, жагучі уста Грети Гарбо, шию... але досить. Тут мушу перервати опис, бо я вже згадав про свою вроджену соромливість. Ще тільки додам, що ноги вона мала як Марлена Дітріх, а груди — як бл. п. Джін Гарльов.

Казали мені, що моя вибрана співає як Жанет Мекдональд і танцює як Джозефіна Бекер.

Від цього всього я не досипляв і не доїдав. Минуло вже пів місяця, а „справа" не рушила з місця ні кроком — смарагдова дама не звертала на мене найменшої уваги. (Мені ніяково признатися, що я дуже подібний до Еді Кантора. Тільки очима не вмію так добре завертати.)

Нічого дивного, що я попав у мелянхолію, в якесь отупіння. Я відчував жаль до всього світу. Тільки очі блискали розпучливими сигналами:

— S. O. S.

Цілими днями лежав я дома непорушливо і бездушно, впявивши очі в стелю (помальовану на зелено.) Нетикані скрипти лежали безладно, забуті, а я дивився у стелю і бачив там те обожане обличчя із смарагдовими очима. Господиня, що приносила їжу, гляділа стурбовано на мене і хитала спочутливо сивою головою. Та я був такий прибитий, що без надуми згодивсь би був полетіти ракетою на місяць, Марс чи де там, щоб лише визволитись від страшного впливу зеленоокої, від її пронизливого погляду, що пропалював мене смарагдовими промінями! Вкінці уложив оголошення: — „Молодець готовий на все, шукає якогонебудь заняття на провінції. Може навіть бавити немовлята, товкти каміння на дорозі або оженитись. Гасло: „Якстій".

Взяв до рук щоденник, щоб побачити ціну, й аж підскочив на канапі. Цеж було щось для мене! Поміч, рятунок!

У дрібних оголошеннях стояло: — „Маєте яку мороку з коханням? Хочете бути щасливі? Хочете здобути серце коханої особи? Всякі поради дає за мінімальною оплатою Бюро-Бузько вул. Щаслива 2. I."

Я втішився як Алі-Баба, коли перед ним отворився Сезам. Це був для мене єдиний вихід.

І ще того самого дня подався я на вул. Щасливу. Схвильовано, мов колись перед першою зустрічею з дівчиною, застукав я до дверей мого Сезаму.

— Прошу! — почувся високий голос.

Я відхилив двері — остовпів. Щипнув себе сильно в руку, але ні. Це не був сон: за бюрком сидів мій давній, добрий знайомий і товариш — Іван Бузько!

— Прошу ближче! Ось крісло... Ах, кого я бачу. — Бузько радісно плеснув руками і кинувся до мене.

— Та... — Я переступав з ноги на ногу.

— Сідай, сідай! Стільки ми не бачились! Такі щирі товариші. Сідай, розкажи що!..

Я сів приголомшений на краєчку крісла і не міг промовити ні слова. Зате Іван цокотів як наймодерніший скорострів:

— Але ти, бідняго, щось геть позеленів. Тільки очі світяться. Вчишся так, чи бідуєш? Ах, знаю вже причину. Кохання?! Так, так... Я, друже, тепер від тих справ спец. Любовні справи, матримоніяльні трансакції — це моя спеціяльність. Мій фах! Подивлюсь на чоловіка і

своїй вірі й льояльности для рідної Церкви, владики і священників, бо щойно тоді ми станемо на рівні з іншими культурними народами. Опісля в коротких промовах вітали святочну громаду представники наших громад, товариств, братств і сестрицтв, і при цім складали свої жертви на домівку. О. ректор Процько у своїй промові порівняв філядельфійську громаду до світла, яке освічує всі громади і є зразком для них, бо все, що добре було, виходило з Філядельфії. При нагоді запросив усіх на закінчення шкільного року до Стемфорду на 16. червня та на торжественне відкриття відновлених шкільних будинків, Музею та Бібліотеки у Стемфорді, яке відбудеться в неділю 5. вересня ц. р. Господарем святочної вечірки був п. Василь Волянський. (Америка).

КОНВЕНЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

У днях 29. і 30. травня відбулась у Філядельфії в салі „Товариства Горожан“ конвенція Союзу Українок Америки. До управи вибрані давні урядниччки: п. Анастазія Вагнер, голова; п. Стефанія Дембицька, секретарка; п. Петронеля Костецька, касієрка. Заступниками голови вибрані: п. Олена Штогрин і п. Стефанія Абрагамовська. Чергова конвенція має бути в Ню Йорку в 1939 році. (Америка).

Чим провинився Тугачевський та інші ґенерали.

Московський кореспондент „Ню Кронікл“ подав сензаційні вимки зі звіту Сталіна про розстріл Тугачевського та 7 ґенералів. Цей звіт буцімто призначений для французького уряду з метою усунути сумніви Франції та інших держав про вартість СССР як союзника та про боєздатність совітської армії.

В цьому звіті Сталін подає обставини, що довели до „зради“ 8-ох генералів, та вияснює, чому він поставив цих ґенералів під суд. Сталін вияснює, що **Тугачевського та решту ґенералів зовсім не судили за державну зраду** у звичайному значінню; вони не видавали за гроші ворогам таємниць і взагалі не зраджували військових тайн. Розстріляні були **в контакті з німецькими агентами** і з ними обговорювали положення в СССР та **критикували політику совітської влади. Вони пробували попсувати взаємини між СССР та буржуазними державами і ворожо поставились до політики, що довела СССР до Ліґи Націй.** Вони хотіли втягнути Німеччину до війни з іншими капіталістичними державами, але не ужили всіх засобів, щоби СССР не втягнути до цього конфлікту. Колиж капіталістичні держави — твердили розстріляні — будуть вичерпані війною і коли там зачнуться робітничі повстання — тоді червона армія зачне свій похід та заведе комуністичний лад в Европі.

Сталін уважав, що такі пляни могли довести до катастрофи СССР. І тому авторів цих плянів уважав за зрадників та рішив їх зліквідувати. Тугачевський — пише Сталін — навязав контакт з Райхсвером ще в Рапальо і цей контакт дальше підтримував, не беручи зовсім під уваґу факту, що до влади прийшов Гітлер.

—o—

З українського життя у Кракові.

Краків, червень 1937.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ.

Мені все здається, що добра книжка — це щось найкраще, що може людина по собі лишити. Бож хіба ніде так живо не збережеться людська думка, що її ще ні в радіо схопити, ні ніяким іншим апаратом записати. Але чи одно нам здається..

Мабуть подібно думав провід Української Студентської Громади, коли зважився уладити тут першу виставу такої дуже чужої нам — рідної книжки. Вистава відбувалася від 6. до 10. червня в салі „Просвіти“. У святочнім відкритті взяли участь професори Лепкий та Зілинський, що поділилися з присутніми своїми цінними думками про сучасний стан нашого друкованого слова. Окремий реферат виголосив ще м-р Сташко.

Книжок було небагато, але уложені зі смаком. Заступлені такі видавництва: Український Наук. Інститут у Варшаві, Українська Бібліотека, Відродження, Дешева Книжка, Вістник, Червона Калина та видання оо. Василіян. Досить багатий та місцями навіть милий для ока був відділ української преси.

У тому, що книжок було небагато, годі винити впорядчиків вистави. Вони зробили, що могли. Не знати кого й за що винити в тім, що „вислані“ книжки з деяких видавництв досі не дійшли, деяким не калькулювалося їх висилати, а ще іншим якась калькуляція казала зовсім не відповідати на замовлення Української Громади! Через те багато книжок треба було визичити на виставу з прив. бібліотек, дещо з бібліотеки Укр. Студ. Гр., Просвіти та Р. Школи.

Накінець щось найбільше болюче: відвідувачі та їхне відношення до книжок — зокрема купно книжок. За повних пять днів відвідало виставу 120 осіб, у тім зі старших, переважно добре ситуованих громадян, напевно не більше як 20 осіб. Розкупили... щось близько 30 книжок, тай то були випадки, що хтось один купував більше, як одну.. Хтось казав мені, що на виставі „нема властиво нічого нового“ і через те годі щось купити...“ Чи люди купують тільки найновіші книжки—на це можна ріжно дивитись.

На всякий випадок перед нашою книжкою „гарна“ перспектива: зі зростом числа читалень, публ. бібліотек, літературних журналів та літературних сторінок у періодичній пресі — настільки пізнаємо нашу книжку (з рецензій та ще більше з бібліографічних заміток!), що хіба зовсім перестанемо її купувати..

Вистава книжки всюди має своє дуже велике значіння. Кілько добра могла би вона зробити тут, далеко від усього свого, рідного — не треба ! згадувати! На жаль, скінчилася великим дефіцитом.

МИСТЕЦЬКА ПРОГУЛЬКА.

Ще одну з черги прогульку уладив гурток мистців „Жарево“ в неділю 6. ц. м. на Замок. Провадив п. Б. Стебельський. Оглянули „Етногр. Музей“ та королівські кімнати. Учасників коло 40 осіб.

ВОЛИНСЬКИЙ ВЕЧІР.

Окремий „Волинський вечір“ уладила тут туристично-краєзнавча секція Української Студ Громади в суботу 12. ц. м. Дуже гарний геоґрафічний нарис Волині подав проф. Кубійович, а проф. Зілинський дав вичерпуючий реферат про мову Волині. Студ. П. Львович відчитав уривок з „Волині“ Самчука. Гостий дуже мало

ЗАКІНЧЕННЯ КУРСІВ „Р. Ш.“

відбулося в неділю 13. ц. м. Після Служби Божої зібралися діти, гурток родичів та ще кількох громадян у салі „Просвіти“. Тут діти написувалися тим, чого в Р. Школі навчилися. Опісля дістали в нагороду пильности гарні книжечки. Накінець кілька слів промовила до дітей о. д-р Хрущ, що з черги як член управи кружка „Р. Школи“ подякував учителькам курсів пп. Костиківним за щирі та повні посвяти труди над збереженням душі української дитини.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

Друге цього року свято Лесі Українки у Кракові уладила Секція Студенток Української Студентської Громади в неділю 13. ц. м. Може тому, що Лесю Українку мало знаємо та ще менше розуміємо, вона у нас так мало популярна і її „свята“ якісь такі аж надто несвяточні. Бо хіба годі інакше назвати це, коли вся наша інтеліґенція начеб змовилася, бойкотує такі гарні почини та гасить щирий запал молодих. А тимчасом і та, що її свято ми святкували, і добірна й цікава програма та не менше симпатичні виконавці — могли хіба викликати більше зацікавлення. Гарні та глибоким пієтизмом для поетки навіяні були вступне слово п. Д. Костиківної і деклямація п. І. Костиківної. Може не надто щасливо підібрані були пісні (імпровізований хор та тріо студенток), що мало підходили до боєвого духа поетки. Затеж саме їх виконання давало багато правдивого вдовілля. В інсценізації частини „Одержимої“ на перше місце вибилася п. М. Карванюківна — Одержима. Всі точки виповнили студентки власними силами, коли поминути п. Кравчука — патріція з „Одержимої“. В загальному свято робило дуже миле й культурне враження та належало до кращих краківських, зокрема студентських, імпрез.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА.

Першого дня Зелених Свят два греко-катол. священники відправили панахиду на українських военних могилах на раковицькім цвинтарі. Вечором відбулося в „Просвіті“ скромне свято — поминки Великих Днів. Я.

вже знаю, що йому долягає: цей любиться нещасливо, того жінка ходить сама, а той...

— Дивись! — прорвав я щиро захоплений. А я й не знав, що ти вже тут. Ти покинув театр?

— Бачиш, це така історія..

Бузько розсівся вигідно на кріслі й виняв запросницю. Я аж тепер замітив, що він був дуже елеґантно та багато вдягнений. Обстанова бюра теж була вибаглива. На Бузькових пальцях блистіли перстені, а їх власник розказував плавно:

— Навкучилось мені бурлакувати з мандрівним театром по провінціональних містечках. Минулого літа забрили ми до Черча. І вже першого вечора дістав я кілька китиць квітів від літнисьнових звеличниць, а далі я став виступати з пісеньками в тамошній каварні. А що вже на театральних дошках був амантом, то в житті пішло ще лекше. Незабаром підписав я контракт із управою віллі „Сирена“ і обняв посаду професійного представника Амора.

— Що, що? — вибалушив я очі. — А це що за професія?

— Мій винахід. Маю намір його опатентувати. Як тобі відомо, в усіх літнищах панує жахлива „петрушка“, себто голод на мужчин. Пансіони переповнені жіноцтвом а представників поганішої частини людства як кіт наплакав. На такому „безрибі“ навіть криві, лисі та беззубі раки стають рибами. Ну, а що вже казати про 100% мужчин! — тут Бузько значуче поправив краватку. — На них на літнисьновій біржі великий попит..

— Чудесна ідея! — гукнув я. — на чому полягає твоя праця?

— Моїм завданням є вербувати до пансіонів якнайбільше представниць гарного полу і старатись, щоб вони якнайдовше там висиділи. Все це робиться в рукавичках: я сам граю ролю багатого „золотого молодця“. Зрештою — це мені, акторові легко приходить.

(Докінчення буде)

Еміґраційні справи.

ІМІҐРАЦІЙНІ КОНТИНҐЕНТИ ДО БРАЗИЛІЇ В 1937 Р

Бразилійське міністерство праці устійнило іміґраційні континґенти для поодиноких країв на 1937 рік у такій висоті: Італія 27.074, Портуґалія 22.956; Еспанія 11.536, Японія 8.546, Німеччина 3.099, Австрія 1.655, Швайцарія 178, Чехословаччина 175, СССР. 2.143, Литва 1.537, Югославія 996, Франція 602, Анґлія 415, Польща 2.035.

ОСТОРОГА.

Арґентинські часописи пишуть: „Від довшого часу на терені столиці Арґентини Буенос Айрес грасує банда ошуканців, зложена з українців і поляків, яка визискує таки своїх людей. Ошуканці збираються переважно при Еміґраційному Уряді, попри це на вулиці Тукуман і на вул. Л. Н. Алєм. Ошуканці розголошують, що полагоджують усякі справи, жертвують посередництво в одержанні добре платної посади, поручають купно парцель за дешеві гроші, купно рільничих знарядів, домів, виміну грошей у ріжних банках, які в дійсности не істнують і т. д. Тим способом вимантують вони від еміґрантів гроші і часто ведуть еміґранта в невідоме місце, де силою відбирають від нього гроші. Ошуканці подають себе за службовиків Еміґраційного Уряду, перебирають себе за шоферів, механіків, кольоністів або інжинірів, що рекрутують робітників до ріжних робіт. Еміґранти, що їдуть до Арґентини, повинні бути обережні перед того роду ошуканцями і в ніякими справами не повинні до них звертатися. В Буенос Айрес істнують численні українські установи, де кожний може дістати всякі поради й поучення від своїх певних людей.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Хто обовязаний складати зізнання

ДЛЯ ВИМІРУ ПРОМИСЛОВОГО ПОДАТКУ?

III.*)

1) **Правні особи** — щодо кожного окремого заведення або підприємства **без огляду на категорію промислового свідоцтва;**

2) **інші платники:** а) якщо ведуть торговельні книги (згідно з торговельним кодексом) або упрощені — щодо кожного окремого заведення або підприємства **без огляду на категорію промислового свідоцтва;** б) якщо не ведуть торговельних (упрощених книг) — щодо кожного окремого заведення або підприємства, зачисленого в податковому році до категорії І. і ІІ. торговельних підприємств та до категорії І, ІІ, ІІІ, IV, V і VI промислових підприємств **(давніше тільки категорії I—V були обовязані до складання зізнань);**

3) Всі особи, які виконують самостійні вільні заняття;

4) Щодо промислових занять — особи, які виконують згадані заняття, зачислені в податковому році до категорії І і ІІ промислових занять (сюди належать між іншими всякі інші **торговельні посередники).**

Платники, які не є обовязані складати зізнання про оборот, мають зложити таке зізнання якщо скарбова влада візве їх індивідуально до цього. З тією метою влада визначує речинець щонайменше двотижневий, та долучує до візвання формуляр зізнання. Зізнання для виміру промислового податку від обороту треба складати на відповідних формулярах тій скарбовій владі, що має право вимірювати податок (ст. 1 і 13 податкової ординації). До зізнання слід долучити зладжений на формулярі, виказ оборотів, звільнених від промислового податку від обороту, або теж виказ артикулів, що їх передамо до інших промислових чи торговельних заведень, того самого власника.

ХТО ОБОВЯЗАНИЙ СКЛАДАТИ ЗІЗНАННЯ ДЛЯ ВИМІРУ ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ.

а) Без огляду на висоту осягненого доходу або внесених страт: 1) правні особи; 2) фізичні особи, як також необняті спадщини, які ведуть торговельні книги, за виїмком спадщини, що їх дохід пливе виключно з рільничих господарств простором нижче 15 га ужиткового ґрунту;

б) на випадок осягнення в році, що попереджує податковий рік, доходу, що перевищує 1.500 зол. — особи фізичні необняті спадщини, що не ведуть торговельних книг (упрощених або господарських) за виїмком осіб і необнятих спадщин, що мають дохід виключно:

а) з ґрунтової нерухомости при збірному просторі до 50 га ґрунтів на просторі волинського і поліського воєвідства до 100 га.

б) мешкальних домів, що обіймають не більше ніж 12 кімнат,

в) з одного торговельного або промислового підприємства, зачисленого в році, що попереджує податковий рік, згідно з тарифою до ст. 23 закону про промисловий податок, до категорії III, IV, V, і V6 торговельних підприємств або категорії VII і VIII промислових підприємств.

За кімнату вважається всякого роду поміщення, як: мешкальний покій, кухня, крамниця, саля, бюровий покій, тощо, за виїмком лазнички, комори, передпокою, коридора і т. п. поміщень, якщо ті поміщення навіть по відповідній перерібці не надаються до замешкання або ведення підприємства чи виконування професії. Як бачимо новий розпорядок ввів досить великі зміни дотичного кола осіб, обовязаних складати зізнання про дохід в порівнанні з попереднім станом.

Одначе фізичні особи та необняті спадщини, не обовязані складати зізнання — є зобовязані до того, якщо скарбова влада візве їх до того індивідуально. В тій ціли визначує вона речинець щонайменше двотижневий і залучує до візвання формуляр зізнання. Зізнання для виміру доходового податку слід складати на відповідних формулярах скарбовій владі, що вимірює доходовий податок. Платники, які ведуть торговельні книги, мають до зізнання про дохід долучити рахункове замкнення, що обіймає біланс на останній день оборотового року (білянсовий рік) рахунок страт і зисків, а правні особи також відпис протоколу загальних зборів, які затвердили рахункове замкнення і відпис звіту ревізійного органу. Платники, які ведуть упрощене книговодство, мають про зізнання про дохід долучити групове зіставлення інвентаря, обчислення страт і зисків, обчислення доходу. Власники будинкових нерухомостей, які ведуть господарські книги, долучують до зізнання про дохід обчислення страт і зисків обчислення доходу, на відповіднім формулярі а особи які ведуть вільні професії і ведуть господарські книги перекладають обчислення податкового доходу теж на відповіднім формулярі, яких зразків не подаємо. Блянкети цих формулярів дістають платники безплатно в дотичному скарбовому уряді.

Податники, які платять доходовий податок від службових платень, емеритур і винагород за наємну працю шляхом потручення службодавцем, не є обовязані складати ніяких зізнань про дохід. Одначе якщо податники тієї категорії отримують винагороду від ріжних службодавців, а загальна сума переступає квоту 1.500 зол. річно або отримують від одного службодавця дві або більше періодичних винагород, а збірна сума винагрод перевищає за даний календарний рік квоту 4.800 зол., тоді такі платники обовязані зладити зізнання для виміру ріжниці в доходовому податку на відповідному формулярі і скласти їх тому скарбовому урядові, в окрузі якого дані особи мешкають. Квоту, що припадає з повищого титулу до заплати, мають згадані особи самі обчислити і вплатити до каси скарбового уряду в 2 сплатах до 15. квітня і до 15. жовтня.

Зізнання або обчислення зложені не на урядовім формулярі важні, якщо обіймають: а) відповідь на всі питання урядового формуляра, б) запевнення, що зізнання зложено згідно з найкращим знанням і совістю, в) виразне означення, що це зізнання або податкове обчислення, д) дату і підпис платника або його правного заступника.

УСТНІ ОБОРОНИ ПЛАТНИКІВ ПЕВЕД ВІДКЛИЧНОЮ КОМІСІЄЮ.

Найвищий Адміністраційний Трибунал присудом з дня 23. квітня ц. р. до ч. реєстру 10286/34 у справі складання платниками устних вияснень перед відкличною комісією станув на такім становищі.

Жалоби підкреслюють неправильність у поступуванні і закид нарушення закону, зокрема ст. 68 уст. 3 закону про доходовий податок. Цей закид слід розглянути перед іншими. В мотивах подають, що до рішення у справі відклику дійшло щойно 5 днів після переслухання платника, яке відбулося дня 14. червня 1934 р., що є звуженням прав платника по думці ст. 68 уст. 3. Це становище підтримують юдикатурою Найвищого Адміністраційного Трибуналу. Отже згідно з цією юдикатурою переслухання повинно відбутися на тому самому засіданні, на якому доходить до вирішення відклику. Йде про те, щоби між зложенням виясненя і рішенням відкличної комісії не було такої перерви, що нівечила би засаду безпосередности устних вияснень платника у відношенні до комплету, що поладнує відклик. За те не є нарушенням правильности поступування лише відложення засідання, на якому складав платник виясненння, до одного з чергових днів. Не можна признати вирішного значіння арґументові, що на випадок відложення вирішення на інший день, члени відкличної комісії можуть призабути суттеві моменти устної оборони платника, якщо з другого боку вже сам розмір актів дотичної справи у звязку з більшою кількістю закидів відклику та обширнішими виясненнями платника може внеможливити членам відкличної комісії основно познайомитися з фактичним станом справи і видати рішення в тому самому дні, коли вислухано оборони. Такими умовинами мотивують саме у відповідях на відклики відложення рішення на день 19. червня в рямцях того самого засідання відкличної комісії. Отже сама умовина, що до рішення не прийшло дня 14. червня, не могла би бути арґументом у справі нарушення ст. 68. уст. 3. **Але у жалобах кажеться, що комісії видали рішення при зміненому складі своїх членів. Та фактична обставина має суттєве значіння, бо з постанови ст. 68 уст. 3 виходить без сумніву, що вона дає платникові право зложити виясненя саме перед тим тілом, що буде вирішувати його відклик.** Зміна у складі того тіла вже після виясненння і вирішення відклику комісією у зміненому складі нарушує право платника зі ст. 68 уст. 3. Отже в розгляданих справах предложені пізваною владою акти не обіймають протоколів зі засідань відкличної комісії, що уможливила би Трибуналові ствердити склад комісії при переслуханні позовника і при виданні пізваних рішень. Тому Трибунал згідно зі ст. 83 уст 1 розпорядку про Найвищий Адміністраційний Трибунал приняв за основу вирішення фактичний стан, наведений в жалобах. А що при цьому фактичному стані закид нарушення ст. 63 уст. 3 закону про доходовий податок умотивований, слід було відхилити заскаржене рішення на основі ст. 84 т. 3 розпорядку про Найвищий Адміністраційний Трибунал.

*) Гл. „Діло" ч. 107 і 129 с ц. р.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ПОДАТОК ВІД ВИНАГОРОД СЕЗОНОВИХ РОБІТНИКІВ.

Міністр скарбу дозволив обіжником з 22. травня ц. р. до ч. Д. V. 21707/2/37 (Урядовий Денник Міністерства Скарбу з 31. травня 1937 ч. 14) не відтягати спеціяльного податку від винагород сезонових робітників, занятих при публичних роботах, якщо винагорода не перевищає 208 зол. місячно. Нестягнені ще з цього приводу квоти спеціяльного податку міністерство скарбу відписало по думці ст. 123 § 1 податкової ординації. Згаданий обіжник обовязує від 31. травня ц. р.

ПРОМИСЛОВІ СВІДОЦТВА ДЛЯ ХЛІБОРОБСЬКО-ТОРГОВЕЛЬНИХ КООПЕРАТИВ.

Міністерство скарбу виснило обіжником з 13. травня ц. р. до ч. Д. V. 35943/4/37 (Урядовий Денник Міністерства Скарбу ч. 14), що діяльність хліборобсько-торговельних кооператив, що займаються закупом і продажю годівельних продуктів, нпр. худоби, птиці, риб і т. д. має характер підприємств товарової торговлі і тому такі кооперативи не мають обовязку купувати окремих промислових свідоцтв на професійний скуп згаданих продуктів. Тому вистане купити промислове свідоцтво III. торговельної категорії, згідно з постановами долученої тарифи до ст. 23. закону про державний промисловий податок на кожне заведення товарової торговлі, що належить до хліборобсько-торговельної кооперативи, без огляду на рід торговлі, щоб сповнити податковий обовязок у справі промислових свідоцтв для того роду кооператив.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Покинена дитина і клопіт з родичами.

Пятнацять літ тому париська робітниця Леґре породивши дитину жіночого полу від невідомого батька, віддала свою дитину на село і швидко про неї забула й перестала нею турбуватися. Дівчинка росла на фармі і від наймолодших літ займалася важкою селянською працею.

По кількох роках на фарму опікунів малої дівчинки заїхало подорозі париське подружжя Масан. Вони звернули увагу на гарну й розумну дитину і без труду намовили фармерів віддати їм дівчинку на виховання. Малу дічинку Мішеліну взяли до Парижа, дали їй відповідне виховання й освіту. Згодом виявилося, що дівчинка має величезний мистецький хист. Вона почала виступати у фільмі і швидко здобула собі під іменем Мішеліни Масон славу. Тепер заробляє вона чималі гроші а французькі фільмові фірми стараються навипередки здобути її для себе.

Про цю світлу карієру, яку зробила молода дівчина, довідалась її мати. Вона негайно зажадала через суд віддачі Мішеліни. Право було по її стороні, але суддя, який вів цю справу винайшов компромісову дорогу. Дівчина зісталася в тих, що її виховали, а мати дістала право користуватись грішми що їх її дочка заробляла. Матері тільки про те йшло.

Одначе на тому ще клопоти малої Мішеліни не скінчилися, бо раптом „віднайшовся" зовсім ненадійно батько, якийсь нотаріяльний писар Ардвен, що зголосив свої права до дитини. І тут прийшла ще більша несподіванка та при тому нова заковика. Робітниця Леґре відпекалася батьківства Ардвена. Тоді Ардвен постарався свідків, які посвідчили, що він є справді батьком малої фільмової зірки. Ціла справа, якої головною основою була грошелюбність двох нечесних людей, яким зовсім байдужа була доля невинної дитини, опинилась в суді. Небавом проголосять присуд у цій сензаційній справі.

Металеві легені.

Пароплавом, який приїхав з Далекого Сходу до Америки, привезли сина шікаґівського мілйонера Фридриха Снайта, який ще минулого року виїхав в подорож довкола світу. Підчас подорожі важко занедужав і живе досі тільки завдяки т. зв. металевим легеням. Металеві легені це єдиний свого роду апарат виконаний в Шанґаї по вказівкам англійських лікарів.

Недуга поліомієліт, або дитячий параліж постигла Снайта в Китаї. Найкращі лікарі покликані до недужого ствердили, що йому грозить неминуча смерть від удушення з причини утруднених рухів грудної клітки. Тоді теж збудовано металеві легені — великий сталевий циліндер, в якім приміщено ціле тіло недужого за вийнком голови, яка вистає на верх. При помочі точно виміреної помпи, яка працює безперервно, атмосферичне тиснення в середині циліндра то збільшується то зменшується. Таким чином теж і грудна клітка стягається і розширюється. Легені починають тоді працювати, недужий віддихає правильно і таким чином життя в організмі підтримують. Якщо чинність „металевих легенів" припинилася би, пацієнт не прожив би навіть 3 хвилин.

Цілий апарат важить разом із помпами, кранами і ручками коло 300 кг. Згаданий апарат винайшов 10 літ тому американський лікар Коліж і застосовує його в таких випадках, коли мязи або нерви поражені хоробовим процесом, не всилі піддержувати чинність віддихових органів. Цей апарат переводить направду штучне віддихання, одначе без помочі людських рук.

—o—

Дивний доброволець.

Англійські часописи описують дивну подію із затратою памяти ліверпульського 50-літнього купця Джона Люсі.

Цей купець виїхав ще в листопаді минулого року верхом на прогульку над море. З цієї прогульки вернувся тільки кінь. Родина почала шукати за купцем при допомозі поліції та часописних оголошень, одначе даремні були всі заходи. За купцем слід застиг.

Аж одного вечора жінка купця почула несміливий стукіт до дверей. Її син відчинив двері і на превелике диво побачив свого загубленого батька.

Купець оповів, що підчас прогульки кінь скинув його зі сідла та що від тієї хвилини він нічого не памятає. Тільки якісь невиразні спомини крутяться йому по голові і йому здається, що він наступав з італійцями на Малаґу, але не як доброволець, але як санітет. Одначе не пригадує собі, як воно скоїлося.

Родина вірить, що Люсі справді був в Еспанії, бо вернувся він у синім береті та у військових черевиках. В кишені мав він приказ, яким доручили йому виїхати до амбулянсу з Велєр — Малаґа.

Цікава річ, чи загублений купець пригадає собі колинебудь свої пригоди, чи може хоче їх тільки скривати перед своєю родиною.

Рекорд швидкости обжор.

Одна велика фабрика консерв у Ню Йорку зорганізувала конкурс обжор, який зібрав 65 учасників. Головне завдання учасників було таке, що за якнайкоротший час мали вони зїсти обід, зложений із 5 страв. На перше були смажені слимаки, на друге рибні страви, при чому організатори вибрали такий рід риби, яка має найбільшу скількість дрібненьких кісточок. На цій страві більшість конкурентів мусіла признати себе переможеними і відступити по цій елімінації від дальших страв. До третьої конкуренції, чи пак до величезного крівавого бефштику стануло, чи пак засіло вже тільки 15 змагунів. Після бефштику подали печені перепелиці. На десер складалася велика порція морозива.

Переможцем із цього конкурсу вийшов бостонський крамарчук Аль Бравн, який зїв обід у рекордовім часі за 2 хв. 36 секунд. Другий змагун залишився за ним на цілих 2 хвилини.

Загальна сума нагород була 10.000 дол.

Кілька кінових новинок.

Хоч гаряче літо в повному розгарі, про те праця в фільмових ателіє ще не припинилася, бо актори не почали ще своїх відпочинкових відпусток. Саме викінчують тепер найбільші фільми біжучого сезону: Клерк Ґейбль свій „Парнель" із Мирною Льой, Шерлі Темпль фільму з оригінальним заголовком „Зі сьлозою", а велика частина зимових фільм буде викінчена щойно з початком липня.

Голівуд зможе почванитися цьогорічною зимовою продукцією, серед якої на перше місце вибивається песа „Благословенна земля" з Жозою Райнер та Павлом Мюні. Відтак йде фантастична фільма з Рональдом Колманом п. з. „Втрачений віднокруг". та велитенська кольорова фільма п. з. „Народини зірки" з Фредриком Мерчом та Джейнітою Ґейнор. Врешті дві фільми: „Князь і прошак" на основі повісти Марка Твена, де поруч із Ерролем Флімом гратимуть два молоді близнюки Біллі та Біббі Мовч і повна пригод песа на основі Кіплінга п. з. „Капітан ломиголова" із Фредді Бартоломі, Спенсером Тресі Лляйонелем Берімор.

ГАЗОВІ МАСКИ В АПТИКАХ.

У Швайцарії перевели в останніх часах скріплену пропаганду газового поготівля. У всіх школах відбувалась раз на тиждень лекція протилетунської і протигазової оборони. Також у всіх бюрах де працює більше, як 50 осіб, відбулися такі виклади.

Швайцарські аптики завели в себе продажу газових масок, так як інших ліків і аптичних причандалів. Тому, що з усіх усюдів напливають великі замовлення від багатшого швайцарського населення, аптикарі рішили домагатися більшої провізії від проданих масок

—o—

БУКВА „Н".

Англійський цензурний комітет, який переводить цензуру фільмів, значить свою згоду на фільмах буквою „И" або „А". Перша буква означає, що фільму можуть оглядати всі без огляду на вік, друга, що на салю можна пускати старших.

Від кількох днів англійська цензура завела ще одну букву: „Н". Тою буквою значать всі „страшні" фільми. Всі нервові глядачі знатимуть на майбутнє на які фільми не повинні вони ходити. Малолітніх пускають на такі „страшні" фільми тільки в товаристві старших.

Першою фільмою, яка дістала цю букву є фільма „Тринацяте крісло".

—o—

ПЕРША СВІТЛИНА ЗПЕРЕД 100 ЛІТ.

Париське наукове товариство святкувало століття винахрду фотографії. В червні минуло 100 літ від хвилини, як французькому малярові Люї Жак Даґер вдалося по довголітній совісній праці утривалити образ відбитий з „камера обскура". Співробітником батька фотографії був Никифор Ніпс, який згодом стає славним літографом. Винахід Даґера викликав був у науковім світі величезне враження.

Одночасно з винаходом Даґера, виступив в Англії учитель Фокс Фальбот зі своїм винаходом, який виявився більш реальний від винаходу Даґера. Це теж рішило, що фотографічне мистецтво розвинулося особливо сильно в Англії.

ВЕСЕЛЕ.

ЖИДІВСЬКИЙ КЛОПІТ.

Ройзенберг приходить до рабіна по раду.

— Ребе — каже — я віддав свою дочку замуж і обіцяв зятеві 2.000 долярів посагу. Що маю тепер робити?

— Ти дурний, адже кожний знає, що коли хтось обіцює 2.000 долярів, то дає тільки 1.000 долярів — потішає його рабін.

— Ну, ну, то я знаю, але я і тої тисячки не маю.

НЕШКІДЛИВА ПОМИЛКА.

До бюра директора великої фабрики зброї вбігає управитель експедиційного відділу й каже:

— Пане директоре, трапилася нам неприємна помилка. Ми поміняли два транспорти. До Болівії вислали ми шрапнелі замість гранатів, а до Параґваю гранати замість шрапнелів. Що робити?

— До Болівії й до Параґваю, кажете? Не турбуйтеся. Вони вже самі вим'яють їх між собою.

ВІДТЯВ

Гість не був вдоволений з котлету, що його подали йому в якімсь ресторані на літнищі.

— Цей котлет є образою для кожного теляти!

На те кельнер відповів:

— Ми не мали зовсім заміру вас, пане, ображувати.

ЩО ДОРОЖЧЕ?

Після розводу Петро говорить із своїм приятелем Павлом:

— Цікаве, що розвід більше коштує від шлюбу.

— Адже це ясне: Те, що більше варте, більше коштує.

ДИТЯЧА ЦІКАВІСТЬ.

— Матусю, чому лев має таку велику голову?

— Тому, щоб не міг її протиснути крізь залізні крати.

ПРАКТИЧНА МАТЕМАТИКА.

— На столі сидить пять мух. Коли одну з них забю, скільки ще лишиться?

— Одна, пане професоре!

— Як, що ти говориш?

— Ну так, забита муха.

Розпочалася будова церкви при монаст. СС. Василіянок у Львові.

ПОКЛИК КОМІТЕТУ БУДОВИ.

Комітет будови церкви при монастирі СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95, ділиться з українським громадянством радісною вісткою, що врешті по поборенні всіх труднощів будова такого потрібного храму на передмісті Вулька-Кульпарків уже розпочалася. На розписаний конкурс на будову храму вплинули три оферти; Комітет приняв оферту Кооперативи Інжинірських Робіт як найкориснішу з матеріяльного, технічного та громадянського боку. Після списання відповідної умови будова розпочалася негайно по Зелених Святах. У пляні є ще в цім році виконати т. зв. сиру будову, себто мури та вивести їх під дах. Була би це на основі кошторису більша частина будови вартости понад сто тисяч зол.

А матеріяльна сторінка, спитаєте? Комітет призбирав досі у грошах та в будівельних матеріялах коло 50.000 зол.; до виконання першої частини роботи треба вдвоє стільки, себто ще в цім році мусимо зібрати, і то в короткім часі, ще 50.000 зол. Тому тепер слово за українським громадянством Галицької Землі, зокрема города Львова.

Громадяни! У нас — зовсім слушно — так часто говориться приватно й публично про пекучу потребу церков по наших містах; говориться, що недостача церков є причиною винародовлювання нашого міського елементу. Так часто — і тут уже менше слушно — вину за ті занедбання скидаємо на ріжні чинники, тільки себе ніхто не винує! Кожний з дивним спокоєм думає, що це має зробити хтось інший, невідомо хто, тільки не я. У нас нема добродіїв-фундаторів покрою Рокфелерів, не вибудує нашого храму управа міста, неможлива нині ні на селі, ні тимбільше в місті примусова конкуренція на будову церкви. Церкву мусимо збудувати ми самі і то добровільними жертвами.

Кожний з нас мусить здобутися на значнішу жертву, бо одноразову! Чи не є це лицемірством для середньо заможньої людини вважати, що її обовязок сповнений 2-, 3- чи 5-золотовим датком на таку важну ціль, бо просто історичного значіння, тоді, коли за один вечір у приємнім товаристві пускаємо в каварні чи ресторані втроє або й учетверо більше? Чи не гризе сумління тих заможних міщан Львова українців, синів рідної Церкви, що досі й малої одробини свого значного маєтку не дали на здвигнення храму Господнього?

Дотеперішня збіркова праця навчила нас, що все ще таки найжертвенніші, найбільше чулі на потреби Нації та Церкви є бідніші верстви. Вдовина лепта й нині вможливила нам почати ту монументальну будівлю, що стане гордістю українського Львова. Тому ще раз апелюємо до громадянського та християнського сумління українців, синів Землі короля Данила і кн. Льва: Шліть негайно жертви на будову нашого храму! Тоді коли неодин з нас буде відпочивати на вакаціях, нехай має ту свідомість, що і його лепта причинилася до зросту церковних мурів. Не допустім до того, щоб будова спинилася серед літа через недостачу фондів! Поможім якнайскорше здвигнути храм, у якім молитися буде та Божа дівчина Настя Волошин, очевидний доказ Божої Опіки над українським народом у часі його найбільшого лихоліття!

Гроші просимо слати на рахунок Комітету будови церкви при монастирі СС. Василіянок чеком Почтової Каси Ощадности ч. 431.341. Чистий блянкет чековий можна дістати в кожнім почтовім уряді.

Рівночасно подаємо до відома, що торжество посвячення та вмурування угольного каменя, пляноване первісно на день 13. червня ц. р. відложив Комітет зі слушних причин на день 5. вересня ц. р

За Комітет будови церкви при монастирі СС. Василіянок у Львові:

о. Юліян Дзерович. голова. — Гр. Гануляк, секретар.

М. Віра Слободян ЧСВВ. ігумения.

Загальні Збори Народної Торговлі.

У вівторок 29. ц. м. відбулися Загальні Збори найстаршої нашої коперативної установи „Народної Торговлі" у Львові в салі „Сокола-Батька". Збори відкрив в год. 11-ій **през. д-р Кость Левицький**, стверджуючи їх правосильність. Тому що протокол з минулорічних Загальних Зборів зверифіковано, начальний директор **інж. Ю. Павликовський** доповнив друкований звіт з діяльности у 1936. р. Присутні довідалися, що Народна Торговля зі своїми складницями розвивається з кожним роком щораз то краще. Число членів постійно зростає і з кінцем 1936. р. „Н. Т." мала їх 6.338 (фізичних і кооператив). У діловому році прибуло 3 міські кооперативи, 2 кооперативи для загального закупу і збуту, 2 правні особи та 114 фізичних осіб і вплатили 4.038,99 зол. уділового капіталу. Серед загальної кількости фізичних членів є **1.218 жінок** з квотою 7. 511.71 зол. на уділах і творять 19.22 прц. загального числа членів. Загальний оборот Н. Т. перейшов уже 20 мільонів золотих. Н. Т. має 96 власних домів з біляносовою вартістю 673.280 зол. і 29 складниць в ріжних містах у Галичині і на Волині. Дуже добре розвиваються підприємства централі Н. Т. у Львові, а саме: насінний відділ, опаловий відділ, паківня чаю і пражарня кави. Головною напрямною розвитку насінного відділу — допомогти населенню розвивати городництво, що вже багатьом малоземельним дало змогу вибитися з нужди. Продаж насіння і квіткових ростин, пакованого в кольорових торбинках Н. Т., зросла цього року 25 прц., насіння городини на вагу зросло: цибуль на 200 прц., морков на 50 прц., салат 30 прц., ріжних редьков і редьковець 20 прц., огірків на 30 прц. і т. д. Н. Т. збільшила теж збут свіжих овочів у Львові і по більших містах краю. Хоч головний розвиток відділу йде в напрямі городництва, то й далі продовжується з успіхом понад 50-літню працю Н Т. достави насіння рослин польової культури. Таким чином Н. Т. поширює в широких верствах населення свою добру славу солідної насінної фірми завдяки доставам якнайкращого насіння по докладній провірці його ужиткової вартости. У 1936. р. опаловий відділ Н. Т. доставив 5.320 тон опалових матеріялів і добірною якістю товару, солідністю і точною обслугою зєднав собі численні кола клієнтелі, які зростають з року на рік. У 1936. р. продано 4.853 кг. пакованих чаїв Н. Т., себто на 11.3 прц більше, ніж у 1935. р. Це збільшення продажі чаю Н. Т. доказує, що круг його консументів побільшується.

Дохідність складів Н. Т. значно зросла у діловому році завдяки послідовному проводженню плянованої буджетової господарки і завдяки частинній конюнктуральній поправі. В діловому році працювало в Н. Т. 184 особи. Крім того Н. Т. дала змогу привчитися крамничного діла в 1936. р. 17-ом хлопцям і 3-ом дівчатам. Дирекція перевела у всіх своїх підприємствах 32 повних контроль та 15 інспекцій. Підчас головних інвентур у грудні 1936. р. делегати дирекції устійнювали з начальниками складів пляни праці на черговий рік та преліминарі буджетів на основі осягів з минулого року.

Одночасно Н. Т. вела інтенсивну працю між місько-споживчими кооперативами у двох напрямках, а саме: 1) у напрямі дальшого зміцнення торговельних і організаційних звязків цих кооператив з Н. Т., як їх надбудовою; 2) у напрямі постійного підношення тих кооператив до щораз вищого рівня під оглядом технічно-торговельним, організаційним і буджетовим. Цим справам були присвячені всі інструкційні і люстраційні поїздки інструкторського відділу Н. Т., пропаганда змагань за найкращі успіхи кооперативної праці. Зі звітів, що їх надіслало 71 місько-споживчих кооператив виходить, що вони мали 103 крамниці і 6 промислових підприємств; 17 кооператив вело закуп і збут сільсько-господарських продуктів. У 1936. р. прибуло у 60 місько-споживних кооперативах 790 нових членів. У порівнанні з 1935. р. власні фонди зросли в 1936. р. на 3 прц, чужі фонди на пів прц. Відношення власних фондів до чужих далі кращає і з кінцем звітового року висловлювалося як 1:0.84.

На Лемківщині, Бойківщині і Мостищині та на Волині в районах Олики і Володимира працювала Н. Т. через свої тамошні склади безпосередньо з кооперативами для загального збуту

Вкінці слід згадати, що у звітовому році Н. Т. вела далі живу пропаганду поширення збуту виробів українського промислу. Незалежно від збільшення збуту виробів українських підприємств Н. Т. брала у 1936. р. участь у виставах виробів українського промислу у Львові, Бориславі і Коломиї та у численних дитячих ярмарках і інших пропагандивних імпрезах. У звітовому році Н. Т. закупила виробів рідного промислу в кооперативних і некооперативних підприємствах на суму 833.410 зол., або в порівнанні зі закупами за 1935 р. на 10.8 прц. більше. Опісля дир. **д-р В. Мацькевич** обговорив преліминар буджету Н. Т. на 1937. р.

З черги **о. крил. Д. Лопатинський** склав звіт в імени Контрольного Виділу Н. Ради і поставив внесок признати Надз. Раді Н. Т. і Дирекції абсолюторію за їх діяльність у 1936. р.; приняти і затвердити рахункове замкнення та білянс Н. Т. за 1936. р.; приділити білянсову надвишку у квоті 1.150. 25 зол. до запасних фондів та затвердити преліминар буджету Н. Т. на 1937. р.

Далі **рев. Кобилянський** склав звіт з ревізії Н. Т., що її перевів РСУК, а дир. **Левицький** відчитав поревізійне письмо.

ДИСКУСІЯ, ПРИЗНАННЯ АБСОЛЮТОРІЇ І ВИБІР З ЧЛЕНІВ Н. РАДИ.

В дискусії над звітами промовляли: **проф. А. Березовський, п. Салевич, п. Коржан, дир. Д. Коренець** і **ред. Р. Купчинський**, яким давав основні вияснення нач. дир. **інж. Ю. Павликовський**. Опісля Збори одноголосно признали абсолюторію, приняли білянс і рахункові замкнення, приділили надвишку до запасних фондів і затвердили преліминар буджету на 1937. р.

До Надзірної Ради вибрали одноголосно: през. д-ра **К. Левицького** як відпоручника кооператив усіх видів, д-ра **В. Лукашевського,** як відпоручника міських споживчих кооператив та **проф. І. Боднара** з групи фізичних членів. Їх заступниками вибрані: **д-р Ст. Чумак, Михайло Коржан і проф. Н. Даниш.**

Найвищу межу зобовязань Н. Т. Збори означили на 2½ міл. зол., найвищу межу кредиту для одного члена Н. Т. до пятикратної висоти уділу. Презенційну марку для членів Н. Т. Збори означили на 10 зол.

По запитах деяких членів голова през. д-р К. Левицький замкнув Збори в год. 2.30 попол.

—o—

НОВИНКИ.

— **Елегантна дама** і свідома громадянка українка носить капелюшок з чистого сирого шовку продукції коop. „Шовк", Самбір, Замойського 7, зроблений у фірмі „Міка", Львів, Пекарська 1а Не пропустіть оказії, спішіть на Пекарську 1а, до фірми „Мі-ка" та вибирайте: берети, пляжівки, та вибагливі капелюшки до стрійних суконь. Ціни посезонові. Попирайте рідний промисл!

— **Купуйте** український шовк на мужеські і жіночі костюми, та суконки і блюзки, продукції коoп. „Шовк" (Самбір, Замойського 7) одинокої краєвої фабрики шовку у фірмі Осип Стефанович „Мануфактура", пл. Капітульна, Львів.

— **Джентельмен** і свідомий громадянин українець носить кашкет тільки з чистого, сирого шовку, продукції коoп. „Шовк" (Самбір, Замойського 7), зроблений в шапкарні Інвалідів. Купуйте в Базарі, Львів, Руська 3, чим спричините розвій одинокої, краєвої української фабрики шовку, та дасьте заробіток безробітній інтелігентній молоді, яка працює у коoп. „Шовк".

— **Курс української мови для учителів.** Львівська Шкільна Кураторія улаштувала в Станиславові вакаційний двотижневий курс української й польської мови для учителів вселюдних шкіл. Українську мову викладає проф. д-р Кость Кисілевський, проф. гімн. ві Львові

— **Туристичні білети на 5.000 км.**, що незабаром мають показатися в обігу, можна буде сплачувати у 3-ох ратах.

— **Гостре стріляння** у Львові на Замарстинові відбудеться в днях: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8. 9 10. 12. 13. 14. 15. 16, 17, 19, 21, 22, 24, 26. 28. 29. і 31. липня ц. р.

— **Нові ціни муки й круп.** Магістрат міста Львова визначив нові ціни житньої муки, хліба й круп від дня 28. червня ц. р. Житня мука І сорта — 0.70 проц. в гуртовій продажі 100 кг. разом із мішком має коштувати 36 зол., — в детайлічній продажі 40 сот.; житня мука 0,82 проц. в гуртовій продажі 34 зол., в детайлічній 37 сот.; житня разова мука 0.95 проц. в гурті 31 зол., в

детайлі 35 сот.; 1 кг. хліба з житньої муки в детайлі 70 проц. 36 сот.; з житньої муки 82 проц. 33 сот.; з житньої разової 31 сот.; логаза (пенцак) ч. 12 в гурті 100 кг. — 36 зол., в детайлі 40 сот. за 1 кг., ячмінні крупи в гурті 36 зол., в детайлі 40 сот.; перлові крупки „Ц" в гурті 46 зол., в детайлі 52 сот.

— Субльокаторський податок. Проєктують увести спеціяльний податок для субльокаторів. Висота цього податку має бути означена на підставі заяви головного льокатора, який буде зобовязаний повідомляти скарбовий уряд про своїх субльокаторів. Податок для субльокаторів мав би обовязувати від 1. січня 1938. Як обчислено, в одній Варшаві є 130.000 субльокаторів, що можуть дати 2 міл. зол. річно скарбові.

— Смерть брата єпископа Хомишина. У Пробіжній помер брат єпископа Хомишина. У похороні взяв участь єпископ Хомишин та 20 священників.

— Число шкільних кураторій буде збільшене. З кол зближених до Міністерства Освіти запевнюють, що вже рішено збільшити скількість шкільних кураторій з 8 до 9. Покищо невідоме котре місто буде осідком нової, девятої кураторії.

— Трагічна смерть дівчинки під колесами грамваю. На вулиці Сикстуській скоїлася на очах багатьох прохожих жахлива подія. З дому під числом 15. вибігла мала дівчинка і намагаючися перебігти вулицю впала просто під колеса трамваю „1" ч. 188, який саме згори надїхав. Моторовий не встиг в останній хвилині затримати возу, так, що коли трамвай станув, дівчинка лежала змасакрована під колесами трамваю. Трамвайовці разом із публикою підняли віз і виймили вже трупа дівчинки. Щойно по якомусь часі зголосилася до Інституту судової медицини жінка кельнера Гіжицька, яка в трупі пізнала свою 7-літню донечку Христю. Гіжицька мешкала при вул. Личаківській 125, де передучора приїхала М. Устрицька земельна власниця з Нижанкович, яка забрала дівчинку автом на місто. Невідомо яким чином дівчинка відтак опинилась на вул. Сикстуській. Поліція переслухала Устрицьку, яка негайно по трагічнім випадку виїхала зі Львова. Моторового трамваю Михайла Грушку арештували аж до вияснення цілої справи.

— Д-р Лякс у вязниці. Засуджений недавно жидівський станиславівський адвокат д-р Лякс на 3 роки вязниці, пішов вкінці до вязниці. Як відомо, Лякса засудили за ріжні обманства на шкоду своїх спільників. Ці шкоди доходять до кількасот тисяч золотих. Від присуду Окр. Суду Лякс зголосив був апеляцію, одначе апеляційний суд затвердив присуд Окружного Суду. Всеж таки Лякс ходив ще на волі. Щойно перед двома днями до помешкання Лякса прийшли поліційні урядовці і арештували його. Лякса відставили під ескортою до вязниці, де він відсидить свою кару.

— 16-літня мати вбила свою дитину. У ставі місцевости Ренкорай під Піотрковом знайшли трупа мужеського новородка. Повідомлена поліція почала слідство і арештувала вбивницю, якою виявилася 16-літня Маріянна Влодарчик, яка призналася до вбивства. Молоду вбивницю власної дитини посадили до вязниці.

Уряд Шотана домагається фінансових повновластей,

ще більших, ніж уряд Блюма.

Після наради, що тривала цілу минулу ніч, французький уряд рішив з огляду на теперішнє господарське положення краю зажадати фінансових повновластей і то навіть більших, ніж колись уряд Блюма, бо не допускає поправки, яка забороняє девалюацію.

Прем. Шотан мабуть рахує на те, що його уряд з радикальною більшістю а зокрема особа міністра Бонне запевнить урядові довіря господарських кол і зичливу постанову сенату. Говорять, що мін. Бонне вже запевнив собі співпрацю державного банку та кількох приватних банків, що відмовили підтримки Блюмові.

В 1. годині вночі появився декрет, що передбачує

замкнення біржі та мораторію на сплату торговельних довгів у золоті та в чужих валютах.

Без сумніву уряд хоче взятися до далекосяглих фінансових операцій. Він буде мабуть пробувати рятувати франка великими ощадностями і новими податками а біжучі потреби покриватиме кредитами з державного банку.

Доки парлямент обговорюватиме справу повновластей,

держ. банк завісив усі операції чужими валютами.

Банки видаватимуть чужі валюти лише чужинцям, які виїзджають з Франції.

Льондон завісив операції у французькій валюті.

З огляду на те, що французькі біржі замкнені, комітет льондонських банкирів завісив аж до відклику всі операції у французькій валюті.

Американський міністр скарбу висловив надію, що теперішнє фінансове положення Франції не нарушить монетарного договору 3-х держав.

Заява довіря для Шотана.

Шотан зложив програмову декларацію нового уряду, палата послів висловила йому довіря 393-ма голосами проти 142.

Національні війська перед брамами Вальмаседи.

Національні війська заняли кілька гір та зблизилися на 1 кільометер до міста Вальмаседа; червоні евакуували населення.

—o—

Розлом у комітеті неінтервенції.

Комітет неінтервенції зібрався нині під проводом льорда Плімута. Німеччина та Італія спротивились англьо-французькій пропозиції, щоби їхні кораблі заступити при контролі англійськими й французькими, бо це захитало би рівновагу.

— Лев погриз цирковця. В Долині перебуває цирк „Франческо". Підчас вистави розлючений лев погриз цирковця-переможця в руку. Тому, що зайшов випадок інфекції, стан цілої руки незвичайно грізний.

— Марево голоду на Закарпатті виринає в звязку з посухою й знищенням рільних плодів. На основі тимчасових обчислень посуха знищила 43 проц. збо рів.

— Повінь залила доми аж по дахи. Бурі й дощі, які шаліли вже тиждень у півн.-західній Німеччині спричинили обірвання хмари в Альгавських Альпах. Гірські потоки прибрали так нагло, що хвилі виривали дерева з корінням, позривали мости і позаливали деякі оселі аж до церків домів. З причини обірвання скельних бльоків у кількох місцевостях припинено вуличний рух.

— Міжнародній музичний конкурс у Відні. Пишуть нам із Відня: Недавно відбувся у Відні міжнародній конкурс для співу, скрипки і чельо. Перепало багато кандидатів, що мають велике музичне знання, але в такій самій мірі несміливість і трему. Світ належить до відважних, а до таких зачисляється болгарин Тодор Мазаров. Уже підчас першого іспиту при замкнених дверях він зробив на жюрі своїм голосом таке сильне враження, що ще того самого дня зробили йому пропозицію переспівати перед дирекцією віденської опери. Результат був такий, що цей болгарин дістав місце у віденській опері і підписав контракт на 7 літ! Не вміє він говорити ні слова по німецьки, а до 12-ого року свого життя був звичайним пастухом. Мазаров імпонує своїм великим, певним і повним голосом та первісною природною силою, якою побив своїх суперників, хоч дістав лише другу нагороду. А це тому, що саля, де відбувалися іспити, була... замала для його сильного голосу. Так бодай писала віденська преса. Рівнож 2. нагороду дістав румун Т. Спатару. Голос невеликий, але дуже гарний. Гречинка Ефтиміядіс дістала першу нагороду. Її гнучкий, легкий голос подобався, але всеж бліде при голосовім атлеті Мазарові. Зі скрипачів подобався публиці найбільше мадяр Роберт Віровай (1. нагорода). Цей 16-літній хлопчина грав концерт Брамса ліпше, ніж не один славний скрипак. У нього відчуття стилю, сила виразу, техніка і темперамент. Зна...

БОГДАН ЖАРСЬКИЙ.

Фільософія з поліційної хроніки.

I.

На дверях брудний шматок паперу і на ньому великими літерами стоїть:

„Василь Знайда
професор життєвої фільософії."

Двері, коли дверима можна було назвати дві дошки на поржавілих завісах у стереньскому домику — стоять розхилені. Видно темну та вогку нору із малим, ще бруднішим від білету вікном, куди ледви просотується сонішне світло. Перед вікном стоїть молода дівчина і послинивши палець, ще більше розмазує бруд на шибі. Сам господар цього дому, патетично прозваному сусідами „віллею", неспокійно сидить на якомусь інструменті, що загальними формами нагадує крісло. У перервах між одним струмом диму, що його професор із помітним задовіллям втягає у груди і другим відбувається виклад життєвої фільософії.

— Так, Катю. Передовсім не можна противитися долі. За жадну ціну. Бо тоді наражуємо себе на непотрібну та легку до передбачення поразку, встряваємо легкодушно в бурхливі змагання із світом. Є люди, наприклад, що відчувають велику насолоду, коли йдуть з відкритою головою в бурю. Можемо уявити собі їхній стан. Лице шмагає дощ, вітер бурить волосся, а ціле тіло раз-у-раз здригається від громів і блискавиць. І деж тут приємність? Можнаб іще не зрозуміти, колиб у них була думка про суть цього поступку. Але ні. Вони не знають, чому це так. Вони попросту — вийшли із рейок спокійної тиші і безвільно летять у пропасть вічного змагання. А тямте, що всяке змагання приносить неспокій.

Професор задоволено кліпнув очима і сховався у хмарах тяжкого, бурого диму. Він привик до того, що його теорій ніхто не розумів і навіть не журився тим занадто. Хоча не можна сказати, щоб зовсім ніхто його не розумів. Бо пан Ціпек — людина зовсім поважна, по фаху свинар, — коли зійшовся вечором із професором при гальбі пива покивував головою.

— Щож, професоре! Нинішній світ не для ваших думок.

Професор брав його пізно вночі попід руки і відвозив його до дому ввесь час продовжуючи виклад.

Він мав помічницю у праці. Катя носила титул його „першої асистентки" і супроводила його на виклади, що відбувалися на одній із головних вулиць міста. Крім цього мила посуду в хаті, спрятала і чистила пану професорові чоботи.

От і тепер професор відпочивав перед викладом, що розпочинався точно в шостій.

— Поліція йде! — крикнула при вікні здивовано Катя.

Професор — вірний своїй фільософічній теорії, навіть не ворухнувся, тільки на краєчку над битого дзбаночка придусив цигарку.

У дверях станув поліцай.

— Чи тут мешкає професор Василь Знайда?

Професор здивовано підніс очі і з обуренням сказав:

— Щож то? — ви не вмієте читати? Чейже на дверях висить візитовий білет.

На ці слова „двері" і „візитовий білет" поліцай щиро розреготався. Відтак відважився війти до „покою" і заявив:

— Прошу збіратися і йти зі мною на комісаріят.

— Не розумію — пробовтав професор — зрештою в шостій маю виклад.

— Це нічого не шкодить пане... Пієро Капуліні...

І на руках обуреного професора затріснулися сталеві кайданки. Катя зомліла...

(Докінчення буде.)

менита скрипачка Ґабріеля Ленґіель (мадярка) визначається прегарним, чистим тоном, зрілістю виконання і рутиною. В чельовій боротьбі здобули рекорд французи: Манян Еліян, Бернард Мішлен і Андре Наварра. У всіх них повнота звуку, висока музична культура і заокруглена інтерпретація. Не знати, чому в радіо переносили слабші частини кінцевих концертів нагороджених. Якось попали туди такі, що сміло ріжуть свої невинні жертви, або кричать, не знати, чому.

Д. К.

— **Ріжні вісти.** В Ню Йорку припинили видання часопису Герста „Ню Йорк Амерікен", який виходив від 1881 р. Цей часопис дав за минулий рік 22 міліони страти і відомий був із цього, що платив найбільші гонорарі. — На ліцитації в Парижі продано маршалківську булаву і шаблю героя кримської війни маршала Пеліссе за 45.000 франків. — Кожний турист, який заїде до німецьких гостинниць, має право домагатися, щоб йому даром вичистили обуву. Одначе за переніс клунків мусить платити. — Шведський уряд уладив плаваючі дентистичні клініки, які плаватимуть по шведських ріках і давати безплатну поміч усім, що її будуть домагатися.

—o—

Зі судової салі.

ВІДГОМІН СВЯТА ПОЛЯГЛИХ У РАВІ РУСЬКІЙ

Дня 26. липня 1936 р. традиційним уже звичаєм відбулося величаве свято в честь поляглих, получене з посвяченням збудованого на могилах памятника. Хоча це свято мало чисто релігійний характер і відбулося в найкращому ладі і порядку, всеж таки [illegible] воно адміністраційній владі не подобалося і равське староство покарало голову філії Т-ва О. В. М. **інж. Василя Терпелюка, о. дек. М. Дороцького, о. кан. А. Твердохліба, дир. Степана Совика (секретара філії) і студ. В. Мигаля** на устній розправі по 200 зол. кари, добачуючи провину в тому, що громадяни на тому святі не ішли самопас, але як свідома маса. Опісля письменним оречениям староство обнизило кару до 20 зол. Тому всі покарані внесли відклики з проханням відослати справу до суду. Дня 18. ц. м. відбулася перед окружним судом у Львові карно-адміністраційна розправа проти о. дек. Дороцького, о. кан. А. Твердохліба, інж. Василя Терпелюка і В. Мигаля і хоч покликані підсудними свідки, слухані в Раві Руській, Немирові та у Львові зізнали, що походу ніхто з підсудних не організував, а деякі навіть підкреслювали, що похід не мав характеру зорганізованого походу, суддя повірив зізнанням поліційних агентів: Островського і Журавецького, обох зі Львова, які зізнали, що похід був зорганізований та що його зорганізував інж. Терпелюк і В. Мигаль. Суддя на внесок прокуратора затвердив оречення староства і **засудив інж. Василя Терпелюка та В. Мигаля на кару по 20 зол.**, а на випадок нестягальности на кару арешту по 4 дні, а підсудних **о. дек. Дороцького й о. кан. Твердохліба** суд увільнив від вини і кари.

В понеділок 28. ц. м. відбулася карно-адміністраційна розправа проти **дир. Степана Совика**, якого теж суддя, на внесок прокуратора засудив **на заплату 15 зол. гривни** або 3 дні арешту. Слід згадати, що св. Казимир Полочний, комісар повітової поліції в Раві Руській, слуханий перед равським судом, зізнав, що не знає, чи підс. Совик організував похід без дозволу старости. Дня 26. липня 1936 р. стояв з відділом поліції в ринку в Раві Руській і бачив, що перед процесією несли групами понад 200 вінців. Набрав переконання, що приявні люди на святі уставлялися самочинно у чвірки, пятки і шістки. Додав, що в цьому святі брало участь понад 15.000 осіб.

Усіх підсудних боронив **адв. д-р Роман Перфецький.**

ЗА НАРУШЕННЯ 3-ХВИЛИННОЇ ТИШИНИ.

У днях 7. і 28. червня ц. р. відбулись розправи в окружному суді у Львові проти братів Павла і Петра Плешкевичів зі Львова у справі карно-адміністраційній за те, що при вул. Личаківській дня 12. травня ц. р. в год. 20.45 вечором в часі 3-хвилинної тишини для вшанування памяти марш. Пілсудського демонстративно сміялися. Їх обох арештував тоді постерунковий ч. 347, який в тому часі виконував службу при вул. Личаківській, а поліція притримала їх 36 годин. Опісля городське староство у Львові покарало Павла Плешкевича гривною 20 зол. зі заміною на тиждень арешту, а Петра Плешкевича, 16-літнього хлопця, гривною 30 зол. зі заміною на 30 днів арешту, за провину зі ст. 18 і 31 к. з. По переведенні розправи окружний суд обох обвинувачених увільнив від вини і кари. На розправі **переслухані свідки зізнали**, що підчас 3-хвилинної мовчанки сам постерунковий не зберігав спокою і своєю поведінкою спровокував усміх на лицях присутніх. Обох цих Плешкевичів боронив адв. **м-р Зиновій Решетилович** зі Львова.

—o—

З кіна.

Кіно „Европа": „Дама з портрету".

На вакації кіна годують публику — січкою. Деякі більші навіть дають старі програми. Серед сірини кінових програм у Львові, фільма з життя Рембрандта стала просто подією. Вона булаб нею і серед повного кінового сезону. Режисер А. Корда, що працює в льондонському виробництві здобув разом із Чарльзом Ляфтоном, який відтворює постать Рембрандта небувалий успіх.

Охопити ціле життя Рембрандта разом з його творчістю булоб за важко, навіть для великої фільми. Булаб небезпека, що серед надміру життеписного матеріялу пропаде індивідуальність великого майстра. Сценарист і режисер зробили розумно, що обмежилися тільки до кількох епізодів, вибравши між ними один прецікавий, як Рембрандт після втрати своєї першої улюбленої жінки Саскії — горює, шукаючи нового джерела надхнення. У фільмі не бачимо цієї гарної білявки, з якою Рембрандт провів найщасливіших вісім літ свого життя, завдячуючи їй порив для творчої праці. Не бачимо теж трагедії, як троє дітей з цього подружжа вмирає змалку. Вся фільма зосереджена на історії жіночого портрету „Дама", що висить у Люврі. Мистецтвознавці догадуються, що це портрет його служниці Гендріке Яґерс, або Стоффельс, через яку він попав у 1654 р. у конфлікт з амстердамською церквою. У фільмі бачимо її беззастережне привязання до Рембрандта та її великий практичний хист серед злиднів, коли дійшло до ліцитації всього його майна. Рембрандт зображений як незвичайно сильна індивідуальність, що знає свою вагу і з подивугідним спокоєм приймає удари долі. Те, як він на першому місці ставить свою працю маючи водночас зрозуміння для людської нужди і як розуміє людей — передане майстерно **Ляфтоном. Може** ніодин і кількадесяти автопортретів залишених Рембрандтом не подібний до креації Ляфтона, а проте його вираз лиця, рухи та вся поведінка роблять враження дійсної появи. Голяндський краєвид імовірно правдивий. Креація невідомої нам англійської артистки, що грає „Даму з портрету" повна простоти та природности.

Кіно Касіно: „Посвята".

Пара першорядних артистів Роберт Тейльор і Варвара Сендвік грають у пересічній пєсі на сюжет багато разів використаний: як дівчина сумнівної професії по суті дуже чесна мусить зложити найбільшу жертву, яку може людина, щоб доказати свою чесність. Хто любить трагедії переплітані любовними сценами, може подивляти красуня Тейльора.

—o—

Спорт.

УКРАЇНЦІ ПЕРШІ У ФУТБОЛЕВІМ МИСТЕЦТВІ ВИСОКИХ ШКІЛ У ПРАЗІ.

У фіналі грали український В. С. — Мадярський А. К. 2:2 (1:1), як ми вже повідомляли.

Через те, що вирішного метчу вже не можна розіграти, бо мадяри розїхалися до дому, а по феріях не можна заручити чи обі дружини будуть могли мати той самий склад, проголошено у суботу 19. VI. обі дружини, а саме Український В. С. і Мадярський А. К. мистцями високих шкіл у Празі.

Це справді величезний успіх, коли візьмемо під увагу, що Чехословаччина одна із країн де грають найкращий футбол, та те, яким способом українці здобули перше місце. Українці одинокі осталися без поразки. Навіть мадяри у попередніх боях потерпіли дві поразки.

Клюб дістав мандрівну чашу Міністерства Народньої Освіти і на власність від С. К. Славії. Обі чаші будуть пізніше виставлені у їдальні Українського Ж. Союзу. **Всі грачі одержали дипльоми і почесні відзнаки** Високошкільного Спорту.

Підсумки такі: грали 8 змагань; **6 виграли, 2 нерішеві** (Спортбрідер **2:2**, С. А. С. 8:0, Стракова Ак. 4:2, Главкова к. 3:0, Швеґльова к. II. 3:0, Швеґльова к. I. 6:0, Бенешова к. 2:1, **Мадярський А. К. 2:2**). Відношення воріт 40:7. Найсталішу форму виказали брати Гарасимови, Уланів Нар., Ржіга і Звонок (останній грав тільки 3 перші змагання і відїхав). Взагалі у всіх змаганнях взяло участь 17 грачів.

—o—

Листування Редакції.

Г. Шумливий, Торонто: Дякуємо за першу статтю, яку помістили в ч. 140 „Діла". На предложення годимося. Просимо писати дальше на подані теми.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Щурат: ІСТОРИЧНІ ПІСНІ. З передмовою М. Струтинського. „Українська Бібліотека" ч. 54. Стор. 128, 16°.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий журнал, Львів травень 1937 р. Р. VII. Ч. 5. Зміст: В. Пачовський: Бешан-зілля. — Т. Курпіта: Аве. — О. Самойлович: З мечом у руках. — Б. Лисянський: Життя. — Б. Жарський: Без титулу. — Ф. Моряк: По воскресенню. — Н. Королева: „Чисті". — Б. Рудзкий: Перемич в масонерії. — Я. Сірецький: *** — Д-р В. Залозецький: Християнська релігія і консервативна ідея. — Н. Ісаїв: Фільософія сучасних природничих наук. — Хроніка. — Рецензії.

НАША КУЛЬТУРА, науково-літературний місячник. — Львів, червень-липень 1937 р. Р. III. Ч. 6-7. — Зміст: Ів. Огієнко: Світлій памяті Андрія Чайковського. — Ст. Гладилович: Андрій Чайковський. — Д-р Фр. Коковський: Лесь Мартович та „Літературно-Науковий Вістник". — Ол. Чернова: Поетична творчість у Сов. Україні. — Проф. Л. Білецький: Ол. Колесса. — Ів. Огієнко: Поет душевної туги, Мирослав Ічнянський. — Проф. В. Щербаківський: Українська протоісторія, XIII. Прасловяни й праслов'янська мова. XIV. Русь, українці й росіяни, — Проф. д-р С. Наріжний: Я. М. Шульгин і його наукова праця. — О. Кс. Сосенко: Гаїнки про Зельмана в їх культурно-історичнім наставленні. — Проф. Ол. Мицюк: Пропамятна книга Українського Народнього Союзу. — Проф. Ол. Мицюк: „50 років". — Проф. Ев. Грицак: „Недокладності у видаванні кирилівських памяток. — Проф. д-р В. Пастущин: Новий підручник граматики латинської мови. — Д-р М. Антонович: Кого зачисляти до українських діячів. — Хроніка українського наукового й культурно - освітнього життя.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 15. червня 1937. Р. VI. ч. 12. Зміст: Небувалі змагання. — Відозва Гол. Управи Р. Ш. — Петро Франко: Іван Франко зблизька. — Лев Ясінчук: Чергове завдання Кружків Рідної Школи. — Денис Кореневць: Фахові ліцеї. — „Взаїмна Поміч Українського Вчительства". — Посол Дмитро Великанович: За зміну „лекс Гребскі". — Пора влаштовувати рідношкільні фестини! — Зїзд Марійських дружинників учнів середних шкіл у Львові. — Наші гордощі. — Вписи: до державної мужеської педагогії у Львові; до держ. педагогічних ліцеїв. — † Іван Яцишин. — З життя Рідної Школи: Вступні іспити в усіх гімназіях і ліцеях Р. Ш.; Програма навчання української мови в ліцеях (обіжник); Обіжник Гол. Управи Р. Ш. в справі анґажування вчит. персоналу; Комунікат до провідниць садків; Іспити зрілости в гімн. Р. Ш. в Станиславові, Дрогобичі і Тернополі; Зільничий курс; Праця Кружків Р. Ш. в Попівцях, Старичі і Залішиках. — Бібліографія. — Ріжні вісти. — Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовість в її культурно-історичних виявах.

РІДНА МОВА, науково-популярний місячник. — Львів, травень 1937. Р. V. ч. 5. Зміст: І. Огієнко: Рідна мова й культура народу. — Я. Романенко: Психольогія мови короткий нарис. — І. Огієнко: Складня української мови. Основні члени речення. 6. Орудний замість присудкових відмінків. — І. Федорович: Занедбані слова живої української мови. 4. Засвідчення, засвідчити. — П. Зленко: Уваги братів Карпенків на рідномовні теми з 1845 р. — Ів. Огієнко: Изверґъ естества есть стыдящійся языка дѣдовъ своихъ. — Проф. д-р Є. Грицак: Українські назви місцевин перемиської епархії 100 літ тому. — В. Мельничук: Працюймо для поширення спільної літературної мови, лист із Америки. — В. Цирка: Рідномовна праця серед молоді в Канаді, з листа до Редакції. — Ф.: Щастя в нещасті. — Проф. д-р Є. Грицак: Рідномовні обов'язки. — М. Кириченко: Словничок закарпатського говору. — С. Олійник, Т. Годівський, Гр. Колодій, о. Ю. Кміт, М. Провінчик. Рідномовні замітки. — Чистота й правильність української мови, відповідь на запити наших Читачів. — Дописи Прихильників рідної мови. — Уже вийшла II. частина „Рідного Слова"! Від Адміністрації.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, орган Українського Технічного Товариства. — Львів, червень 1937. Р. XIII. Ч. 4. Зміст: Техніка і молодь. — Інж. Е. Врецьона: Шкільні майстерні. — Інж. А. Мілянич: За кращі успіхи в підприємствах. — Інж. О. Онисько: Готовість калькулюйте графічно! — Азбука організаційної науки. — Інж. В. Маркусь: Електрифікація та можливості її примінення в сільському господарстві. — Д-р П. Герасименко: Методи визначення австенітичного зерна і ріст зерна у деяких сталях. — М-р М. Тимошик: Організація статистично-технічного інституту. — Технічно-господарський огляд. — **Звіти і рецензії. — Нові книжки.** — З життя У. Т. Т.

СЛУЖБОВИК, орган „СУПРУГА". Львів, липень-серпень 1937. Р. XIV. Ч. 7-8.

ПРОБОЄМ, часопис Підкарпатської молоді. Прага, червень 1937. Р. IV. ч. 6.

РІДНА ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород, червень 1937. Р. III. Ч. 6.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 13. червня 1937. Р. XIII. Ч. 23-24.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

НАДВІРНА:

30. VI. Шаріка
1. VII. Муж двох жінок.
2. VII. Ніч під Івана Купала.
3. VII. Під кураторою.
4. VII. Довбуш.

З Надвірної іде Театр до Биткова, Делятина, Микуличина і Ворохти

Молодий Український Театр „Заграва“

ГЛИНЯНИ:

30. VI. Муравлі.
1. VII. Тарас Шевченко.

Управа театру прийме три молоді панночки. Зголошення з фотографією і коротким описом життя слати на вище подану адресу.

Великий Театр:

Середа 30. VI. год. 8. веч. вистава льокована „Подружжя“.

КІНА.

АПОЛЬО: „Королівський вальс“ із Віллі Форстом.
АТЛЯНТИК: „Король прошаків“.
ВАНДА: „Багряний цвіт“, „Малі герої“.
ГРАЖИНА: „Замах у пасиві“, „Тисяча тактів кохання“.
ЕВРОПА: „Дама з портрету“.
КАСИНО: „Посвята“ із Роб. Тейльором і Варварою Стенвік.
КОПЕРНИК: „Данило Бун“ (Джордж О' Браєн), „Кохай і не плач!“
МАРУСЕНЬКА: „Закаменілий ліс“ „Посірне подружжя“.
МЕТРО: „Ванеса“. „Жінка чи секретарка“.
МІРАЖ: „Герої Сибіру“.
МУЗА: „Тиждень перед шлюбом“, „Веселий донжуан“.
ПАЛЯС: „Бен Гур“.
ПАКС: нечинний.
ПАН: „Генерал Суттер“
РАЙ: „Страшний двір“.
СВІТ: „Пімста Джова Ельмана“ та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Чар молодости“ і ревія
ТОН: „Мстивий їздець“ і додатки.
УТІХА: „Нинішні часи“ і ревія.
ХИМЕРА: „Так кінчиться кохання“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Сицилія“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 30. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розр. концерт, 17.00 Пісні і форт. твори, Тібальд царит., 18.00 Веселі мельодії, БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00, 22.00 Опера. БРНО (325) 16.50 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 20.55, 21.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 19.25, 20.00 Орх. концерт, 21.00 Розр. музика, 21.40 Віольончеля, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1751) 14.00, 16.00 Музика, 18.25 Соната оп. 109. Бетовена, 21.00 Військ. марші, МІЛЯНО (369) 17.15 Форт., 19.00, 19.40 Легка і розр. музика, 21.00 Комедія, 21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 19.00, 20.00 Нес. муз. вечір, 21.10 Концерт, ПРАГА (470) 14.00 Концерт солістів, 17.40 Югосл. пісні, 20.40, 21.00 Смичк. октет ес-дур Мендельзона, РАДІОПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 19.00 Спів, 16.20 Гумор, 18.00 Для молоді, 19.15 Форт., 19.45 Еспанські пісні, 20.30, 21.00, 22.00 „Борис Годунов“ оп. Мусоргського, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 21.00, 22.00 „Адіо джовінеца“ оп. Пієтрія.

Четвер, 1. липня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розр. музика, БІЛГОРОД (437) 18.30 Скрипка, 19.50, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 18.00 Скрипка, 19.00 Нар. пісні, 22.05 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Музика для молоді, 17.30 Любовні пісні, 17.50 Скрипка, 20.25 Амер. пісні, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Віольончеля, 20.10 Розр. музика, КОШИЦІ (259) 13.30, 17.05 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.00 Форт., МІНХЕН (405) 16.15 Розр. музика, 21.10 Нар. пісні, 21.35 Андерсенові казки, ПРАГА (470) 19.35 Військ. пісеньки у вик. вок. квартету, 20.05, 21.00 Галева вистава у присутності през. Бенеша, РАДІО ПАРІ (1648) 12.30, 13.45 Орх. концерт. 13.15, 15.45, 19.45, 20.30 Спів, 19.15 Сценка, 21.00 Двофорт. музика, РИМ (421) 17.15 Трансм. з Ріо де Джанейро: Іт.-браз. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, 23.15 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 30. червня 1937.

16.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр.пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Відїзд короля Румунії, 12.25 Орх. концерт, 13.55 Музика з гр. пл., 14.45 Дивний півострів. опов. для дітей, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Німецькі романтики, гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із нашого варстату, літер. нарис, 16.15 Розривк. концерт, 16.45 Підводні човни вчора й нині, 17.00 Концерт сальон. квартету; у перерві коло год. 17.20 Привитання короля Румунії на двірці у Кракові, 17.50 Нові помисли у летунстві, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Музика Півночі, гр. пл., 18.30 Монольог-біс: „Із спогадів чобота“, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Обітована земля“ авд. на осн. Самерсіт Могема, 19.50 Наш біланс, 20.15 Концерт, 20.40 Веч. денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, у вик. Генр. Штомпки, 21.40 Фрагм. із пов. Софії Коссак: Сторожі моря, 21.50 Резерва, 22.00 Репортаж у румунській мові, 22.10 Легка й танк. музика, орх., 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольогічний комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орхестр. концерт.

Четвер, 1. липня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з плит, 7.00 Ранішн. денник, 7.10 Музика з пл., 11.30 Король Карло II в поворотній дорозі до Румунії, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 „Хробачарні для домашньої птиці“ гутірка, 12.25 Розр. орх., 13.55 Легка муз. з пл., 14.50 Спорт. порадник, 14.55 Львів. біржа, 15.00 Музика з пл., 15.35 Львів. біжучі вістки, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Для дітей: Казки Кіплінга, 16.15 Хор залізничників зі Львова „Сирена“, 16.45 „Вітаміновий день“ гутірка, 17.00 Відпуст і ярмарок в Будиславі, 17.30 Попул. концерт, 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Місто на двох берегах — гутірка, 18.10 Муз. опер. в скор., 18.30 Загальна скринька, 18.40 завтрішня програма, 18.45 Львівські спорт. вісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Тайр єдности і згоди“, 19.40 Актуальна гутірка 19.50 Спорт. вісти, 20.00 Концерт легкої муз., 20.45 Веч. денник, 20.55 Різьбарі вісти 21.05 Танк. муз., 21.45 „Остання перемога“ рецитац., 22.00 Концерт солістів, 22.50 Останні вісти веч. денника, Метеорол. комунікат, Огляд преси, 23.00 Танк. муз. з плит. 24.00—1.00 Концерт.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, Доляри американські 5.29·00, 5.26·50, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·42—289·70, Франки фр. 23·67—23·53, Франки швайцарські 121·40—120·60, Фунти англ. 26·21—26·05, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·40, Кор. дан. 116·74—115·90, Кор. норв. 131·40—134·50, Корони шв. 134·83—133·85, Ліри італ. 23·30—22·70, Марки фінлянд. 11·57—11·30, Марки нім. 132·00 — 13·,00, Шилінги австр. 99·20—98·50, Тель Авів 26·10—26·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 100·—, Цукор 18·25. Лільпоп 46·—. Стараховичі 28.
Тенденція вдержана.

Папери.

Інвест. 1 ем. 63·75, 2 ем. 64·75, серія неот. 5 проц. поз. конвер. 59·50, 4 дол. 37·50, 37·00, консолід. 53. 53·25. 51·88, 52·50, 2 ост. дрібні

Збіжжя.

Львів дня 29. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	29·50—29·75
Пшениця збірна червона	28·50—28·75
Пшениця одностайна біла	29·25—29·50
Пшениця збірна біла	28·50—28·75
Жито шт. I.	26·50—26·75
Жито шт. II.	26·25—26.50
Ячмінь одн.	26·75—27·00
Ячмінь на мл.	25·25—25·50
Ячмінь паст.	24.25—24·50
Гречка на зливо	30·00—30·50
Лубінь синій	17·35—17·75
Крупи греч.	48·00—48·50
Мука пшен. разова до 0·95 %	32·00—32·50

Інші курси незмінені.

СПОВІСТКИ.

ПРИГАДКА. Зголошення на III. Вакаційний Кооперативний Курс РСУК. для провідників і прихильників кооперативного руху в Гребенові приймається до 3. липня ц. р. — Управа Курсу. 1227

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.